Է. ՏԱՐԻ | ԹԻՒ 2,120 | Կ. ՊՈԼԻՍ, 1903 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 5—18 | 25 ՃԷՄԱԶԻ ԻՒԼ ԱԽ", 1321 — 5 ԷԼՈՒԼ 1319 | ՈՒՐԲԱԹ

بوزانتيون
ارمنيجه يومى وسياسى غزته ، صاحب امتياز ومدير مسئولى
بوزانت كچيان
مطبعه و اداره خانه سى باب عالى جاده سنده ٢٣-٢٥ نومرولى
دائره مخصوصه ده در

Բիւզանդիոն

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԲԻՒԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
Directeur - Propriétaire
PUZANT KÉTCHIAN
Bab-Ali Djaddéssi, № 23-25
CONSTANTINOPLE

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ԵՐԵՒՈՅԹՆԵՐ

Ա.

Թէ ինչ հնար կ'գործածէր Յակոբ Նահապետ, ըստ հնոյն Կտակ., ու, խայտաբղէտ բուրդով գառներ յառաջ բերելու համար.—Թէ ինչպէս կ'բացատրուին Աստուածաշունչի սա տողերը.—

Անհամաչափութեան մէջ շատ մը բնախօսական երեւոյթներ յառաջ կուգան, որք կրնան անփորձ անասնաբոյծները չփոթեցնել։ Բայց այդ միեւնոյն երեւոյթները շատ անգամներ ալ փորձ անասնաբոյծին ձեռքին մէջ մոգական գաւազան մը դառնալով, օգտակարապէս կ'կիրարկուին, հրաշալի արդիւնքներ յառաջ բերելով։ Այս կարգէն է ահա վերոյիշեալ խնդիրը, որ մեր ներկայ յօդուածին բուն նիւթ ըլլալով ընտրած ենք։ Տեսնենք թէ ինչպէս։ Նմանները յառաջ կ'բերեն նմաններ։ Բնութեան մէկ հիմնական օրէնքն է այս, ժառանգականութեան օրէնքը, որ ըստ կ'ուզէ թէ արտադրուած չառաւիղը կ'նմանի արտադրող բոյսերուն, ժառանգելով անոնց մէ բոլոր ցեղային կամ անհատական թեռութիւններն ու բարեմասնութիւնները։ Այս փոխանցումին մէջ հայր և մայր տարբեր կերպով կ'ներգործեն։ Հայրն արտաքին ձեւին, մորթին, աղջիւրներուն, և ընդհանուր երեւոյթին վրայ. իսկ մայրը ներքին յօրինուածներուն (organes), խառնուածքին և կազմութեան վրայ։ Բնութեան այս խորհրդաւոր բաժանումը կրնայ բացատրուած նկատուիլ, երբ ըսենք թէ անդամագիտական տարրերը, կամ աւելի բաջորդ խօսելով, նիւթին մասնիկները բնապէս օժտուած են ծնունդ տալու, ուղղապէս, իրենց նման մասնիկներու։ Այս բացատրութեան ճշտութիւնն ալ ապացուցուած կրնայ նկատուիլ զամբիկին և իշուն զուգաւորութենէն յառաջ եկած արտադրութեամբ՝ ջորիով։ Եւ արդէն, նշանաւոր բնախօս և անասնաբոյծ Մ. Ռէժինալտ Օրդըն այս մասին կատարած է շատ մը շահեկան փորձեր, որոցմով կատարելապէս կ'հաստատէ վերոյիշեալ օրէնքին ճշտութիւնը։ Ի մէջ այլոց, գօշէնշինական աքաղաղ մը դրած է հասարակ հաւերու մէջ։ Արտադրուած խառնածին սերունդին չառաւիղները կ'կրէին գօշէնշինական ցեղին բոլոր արտաքին կազմն ու երեւոյթները, այսինքն՝ կ'նմանէին կատարելապէս աքաղաղին։ Բայց խառնածին մարինները (էգ հաւերը) ածած են ճերմակ կեղեւով հաւկիթներ, փոխանակ չագանակագոյն հաւկիթներու, ինչպէս սովոր են ածել գօշէնշինական հաւերը։ Որովհետեւ, պատճառն այն է որ, հաւկիթներու արտաորումը (sécrétion) կ'պատկանի էգին յօրինուածներուն։

Արդ, բնութեան այս խորհրդաւոր օրէնքին ազդեցութիւններն և հետեւութիւններն ի նկատի ունենալով, կրնանք ապահովապէս ըսել թէ խոյ և մաքի, երկուքն ալ ճերմակ բուրդով ծածկուած ըլլալով, պէտք է արտադրեն ճերմակ բուրդով գառներ։ Ինչ որ սակայն շատ անգամ, ապշեցուցիչ ըլլալու աստիճան խորհրդաւոր կերպով տարբեր արդիւնք յառաջ կ'բերեն, ծնունդ տալով խայտաբղէտ կամ սեւորակ գառներու։ Ի՞նչ է ուրեմն պատճառը։ Բուն խնդրոյն շրջանակին մէջ մտնելէ առաջ, հակիրճ բացատրութիւն մը տանք ժառանգականութեան վրայ, մեր ըսելիքներն յստակօրէն բացատրուած ըլլալու համար։ Ժառանգականութիւնը չորս տարբեր երեւոյթով կ'ներկայանայ սերնդականութեան մէջ։ Այն է, ուղղակի, անուղղակի, յետադարձ և ներգործիչ ժառանգականութիւն։ Առաջին ձեւին մէջ հայրը կամ մայրը և կամ երկուքը միասին կ'ազդեն արտադրուող չառաւիղին վրայ։ Երկրորդին մէջ հօրը կամ մօրը դրոշմը չի կրեր չառաւիղը, այլ աւելի մերձաւոր և ժամանակին ազգականի մը դրոշմը։ Երրորդին մէջ ժառանգականութիւնը յանկարծ մէկ կամ երկու աստիճան յետս ոստում մը կ'ընէ և կ'նմանի պապուն, հանիին և երբեմն ա՛լ աւելի հեռուն՝ իր նախնիքներուն կ'անդրադառնայ։ Այս դէպի անցեալը դիմումը կ'կոչուի [illegible]։ Իսկ չորրորդին մէջ, արտադրուած սերունդը կ'կրէ ո՛չ թէ իր հօր, մօր, կամ նախնեաց տիպարը, այլ աւելի կ'ներկայանայ առաջին կողակիցի մը ֆիզիքական և բարոյական յատկութիւններովը։ Այսպէս 2—3 տարուան այրի կին մը երբ կրկին ամուսնանայ, կրնայ պատահիլ որ այս երկրորդ ամուսնութեան պտուղը նախորդ ամուսնոյն դրոշմը կրէ։ Նոյնպէս, երբ զամբիկ ([illegible]) մը առաջին անգամ աւանակի մը հետ զուգաւորի, և նոյն իսկ, եթէ 2—3 տարիներ վերջն յովատակի (étalon=այկըր) մը հետ զուգաւորի, արտադրուած մտրուկը (poulain=թայ) ջորիի նմանութիւն մը կ'կրէ, և եթէ ոչ ամէն անգամ, գոնէ շատ անգամներ։ Ասկէ կ'հետեւի որ, որչափ որ ժառանգականութեան ազդեցութիւնն անժխտելի կ'ըլլայ, շատ անգամներ արտադրուած չառաւիղն իր անմիջական արտադրիչներուն կամ նախահարց տիպարը չի կրեր, բոլոր իր մանրամասնութիւններով։ Վասն զի, ժառանգականութիւնը չարունակ շատ մը հակառակ ոյժերու և այլ օտար ազդեցութիւններու դէմ մարտնչելու հարկին տակ կ'գտնուի։ Զոր օրինակ, արտադրողներու մասին պարագաներու, ժամանակի, տեղւոյ, տարիքի և ֆիզիքական կամ բարոյական վիճակի փոփոխութիւններ, մանաւանդ արտադրուած սերունդի մասին [illegible], որ իւրաքանչիւր չառաւիղի մէջ նոր յատկութիւններ կամ ձիրքեր երեւան կ'բերէ, ըլլայ աղէկ, ըլլայ գէշ։ Այս օրէնքին արտակեդրոն երեւոյթներուն կ'վերագրուին ահա՛, շատ անգամներ, ո՛ և է ընտանիքի մը ծոցէն դուրս թռած հանճարներ կամ հրէշներ, բնութեան գլուխ գործոցներ կամ վրիպումներ, որք սակ անհատական ըլլալով չեն կրնար սերնդաւորիլ կամ փոխանցել։ Բայց ա՛մէն անգամ այսպէսով չի վերջանար։ Լաւ նկարագրի տէր ծնողքէ մը կ'ծնի, զոր օրինակ, ոճրագործ մը. սակայն կրնայ յետադարձ ժառանգականութիւն մ'ըլլալ, կամ ընդածին յատկութիւն մը։ Առաջին պարագային, բեղուն հող մը գտնալով իր տրամադրութեան տակ, նոր թափով մը կրնայ զօրանալ այդ յատկութիւնն և աւելի կամ նուազ ահռելի երեւոյթներով մշտնջենաւորիլ որդւոց որդի, մինչեւ սակայն որոշեալ սահման մը, ուր կանգ կ'առնէ ու մարթի, կ'թաքչի ցեղային էութեան մէջ, որ եթէ պարագաները նպաստեն, ուշ կամ կանուխ կրկին երեւան պիտի գայ, և կամ հակառակ պարագային, բոլորովին պիտի անէանայ։ Երկրորդ պարագային մէջ, ժառանգականութիւնը գործ չունի այլեւս, եթէ սակայն այդ նոր յատկութիւնն սկսած չըլլայ նախորդ արտադրողներուն մէջ աննշմարելի գիծերով։ Ընդածին յատկութիւնն յանկարծ երեւան կուգայ անհատին մէջ, առանց կանխագուշակ և կանխապատրաստ երեւոյթներու, երբ անհատական էութիւնը կ'կրէ, մինչեւ իսկ սաղմային վիճակին մէջ, տպաւորութիւնն այն մեծ ազդեցութիւններուն, ֆիզիքական կամ բարոյական աւելի, որք զայն՝ անհատական էութիւնը՝ ի հիմանէ կ'սարսեն։ Ահա այս կերպով անհատական էութիւնը նոր յատկութեամբ, ձիրքով կ'օժտուի, որ նոյն միջոցին, եթէ ժառանգական յատկութիւններն այլասերած վիճակի մէջ գտնուին, քիչ կամ շատ [illegible] վերջ տեղի կուտայ նորին։ Թէեւ ըսինք թէ այս նոր յատկութիւններն անհատական ըլլալով չեն կրնար սերնդաւորիլ կամ փոխանցել, սակայն կայ պարագայ մը յորում սերնդաւորելու կարողութեամբ կ'օժտուի, երբ անիկա անհատական էութեան հետ քատակուի (assimiler)։ Այսպէս նաեւ կրնայ բացատրուիլ կենդանեաց մորթը ծածկող մազերու և բուրդերու գոյներուն կրած փոփոխութիւնները։

Այսինքն, նպաստելով ընդածնութեան օրէնքին, անհատական էութիւնը տպաւորութիւնը կ'կրէ ազդեցութեան մը, ներքին յօրինուածային արտասարմանց փոփոխութիւն մը, այլասերում մը կամ վրիպում մը զոր օրինակ, որ կրնայ մշտնջենաւորելու կարողութեամբ օժտուած ըլլալ և հետեւաբար ժառանգական հանգամանք մը զգենուլ։ Եւ կամ, իր եթերային երեւակայական սերմը՝ սփիւռը—եթէ ներելի է ըսել—աննպաստ պարագաներու մէջ գտնուելով, ստերջ հողի մը տակ կ'թաղուի, կ'անէանայ անհատին հետ իսկ։ Թէեւ գիտնականներէ ոմանք կ'ուզեն բաժին մ'ալ հանել այս մասին, յղի կանանց կամ անասնոց երեւակայութեան ազդեցութեան, բայց ուրիշներ այս պարագան աւելի երեւակայական կ'նկատեն գաղափարին պէս, քան դրական։

Մեր այս ըսածն հաստատելու համար, պիտի խնդրենք ազնիւ ընթերցողներէն, որ պահ մը մեզ հետ մէկտեղ հաճին Սուրբ Գրոց մէջ յիշատակուած Յակոբ Նահապետի կենսագրութեան վրայ ակնարկ մը ձգել, որ արդէն բուն իսկ մեր յօդուածին նիւթը կ'կազմէ, և այդ մասին գիտնականաց կարծիքները բաղդատեն։ Գիտենք թէ Իսահակայ որդին Յակոբ, պնակ մը ոսպէթանի փոխարէն իր եղբօր անդրանկութեան իրաւունքը վարպետութեամբ յափշտակելէն վերջ, անոր վրէժխնդիր բարկութենէն վախնալով, ձգեց հայրենի երդիքն և ընդ փոյթ չուեց ի Խառան՝ իր մօրեղբօր Լաբանի քով, որ Միջագետաց մէջ հարուստ դուարարոյծ մ'էր և թէ հոն Յակոբ [illegible] Լաբանի հետ, կնութեան առնելու համար Ռաքէլը, 7 տարի իր հօտերն արածելու ծառայութեան մը փոխարէն։ Բայց Լաբան խաբելով զՅակոբ, պայմանօրէն փոխանակ Ռաքէլի՝ Լիան տուաւ իրեն կնութեան։ Թէ Յակոբ պարտաւորեցաւ նոր դաշնադրութեամբ 7 տարիներ եւս խաշնարածութիւն ընել Լաբանի քով, Ռաքէլին եւս տիրանալու համար։ Այս շատ [illegible] կերպով վարձատրուած երկարատեւ ծառայութենէն վերջը Յակոբ ջանաց այլ եւս իր և իր ընտանեաց ապագան շինելու միջոցներուն վրայ խորհիլ։ Թէ Յակոբ այս նպատակաւ առաջարկեց Լաբանին, որ 6 տարի եւս վարէ իր հօտերը (ոչխարի և այծի խաշն հօտեր), պայմանաւ որ դաշնադրութեան տեւողութեան միջոցին, բոլոր խայտաբղէտ ծնող գառներն և ուլերն իրեն վերաբերին, իսկ բոլոր միագոյնները, այսինքն բոլորովին սեւ կամ զուտ ճերմակները վերաբերին Լաբանի։ Դաշնադրութեան կնքուելէն վերջը, ինչպէս կ'կարդանք այդ տողերուն մէջ, խայտաբղէտ ոչխարներն և այծերն այնչափ կը շատնան որ Լաբանի յուսացածէն շատ աւելի մեծ բաժին մը կ'իյնար Յակոբի։ Այնպէս որ Լաբան, ինչպէս գիտենք, խոստմնադրուժ և անխիղճ ըլլալով, ուզեց քանի կերպով դաշնադրութիւնը փոխել, իբրեւ վարձատրութիւն տալով Յակոբի ծառայութեանց փոխարէն, միայն զուտ ճերմակ ոչխարները։ Բայց իրաց վիճակն անփոփոխ մնաց։ Զի, այս անգամ ալ ի մեծ զարմացումն և ցասումն Լաբանի, ճերմակ այծերն և ոչխարները բազմապատիկ աւելի աճեցան միւսներէն։ Վերջապէս Լաբան չկրնալով խելք հասցնել իրաց այս հրաշալիքը վիճակին, պարտաւորեցաւ համակերպիլ, որով և Յակոբ, իբրեւ մեծահարուստ դուարարոյծ այլ եւս, կը թողու զԽառան և իր կիներով ու ստացուածներով կ'վերադառնայ իր ծննդավայրը, իր ծերունի հօր՝ Իսահակայ քով։ Թէ ինչ հնարք կ'գործածէր Յակոբ, այծերուն և ոչխարներուն գեղմին փափաքած գոյնը տալու համար։ Ահա բո՛ւն խնդիրը։ Հրաշք մը չէր անշուշտ, քանի որ նոյն իսկ Ս. Գրոց մէջ անգամ յիշատակուած է Յակոբի մէկ հնարամտութիւնը, որով կ'յաջողէր իր նպատակին հասնելու համար։ Այսինքն թէ, Յակոբ, ըստ իր խոստովանութեան, կաղամախիի, նշենիի, սօսիի ճիւղեր կտրելով, ասոնց մէկ մասը կ'կեղուէր տեղ տեղ, իրենց խայտաբղէտ երեւոյթ մը տալու համար, և կ'նետէր զանոնք, խառն ի խուռն, այն աւազաններուն մէջ, ուրկէ առաւօտ երեկոյ ջուր կ'խմէր հօտերը։ Եւ այս հնարքը կ'քանեցնէր աւելի տարուան այն եղանակներուն, ուր բնութիւնը կ'արթննայ խաշանց մէջ։ Եւ որովհետեւ խոյ և նոխազ աւելի հաճոյք կ'զգան բնութեան այդ խորհրդաւոր պաշտօնը պաղլուն ջուրերուն եզերքը կատարելէն, ճիշդ այդ միջոցին է որ կ'ըսեն երեւակայութեան ազդեցութեան ջերմ կուսակիցները, մաքինները իրենց աչքին առջեւ ունենալով աւազաններու խայտաբղէտ մակերեւոյթները, իրենց երեւակայութիւնն ազդուելով անոնցմէ, տպաւորութիւն մը կ'կրէին, որ կ'ներգործէր մինչեւ յղացեալ սաղմին վրայ, որով և յառաջ եկած նորածինն իր գեղմին վրայ կ'կրէր այդ գաւազաններուն պիսակումը։ Իսկ երբ Յակոբ ուզեց որ ճերմակ ոչխարները շատնան, այն ատեն ալ ճիւղերը բոլորովին մերկացնելով իրենց կեղեւէն, այնպէս սկսաւ նետել աւազաններուն մէջ։

Դ. ԲՈՒԱՏ

ԿԵԱՆՔԸ ԿՈՎԿԱՍԻ ՄԷՋ

Բ.

ՊԵՍՏԻԳՈՐՍԿ, Սեպտ. 6

Երրորդ լողարանը. Տեռպլուսկոյի կոչուած, որը ծծմբային տաք լողարան է։ Իր ջուրը ստանում է երեք աղբիւրներից որոնց տաքութիւնը չէ անցնում 31½%ից, բայց ցանկացած ժամանակ տաքացնում է պահանջուած աստիճանի։ Յիշեալ լողարանը գտնւում է Նախակիններից 100 քայլ հեռաւորութեան վրայ, քաղաքի բանուկ փողոցներից մէկի վրայ որը և հէնց այդ անունով կոչւում է։ Այստեղ լողանում են աւելի՝ թոյլ, արեան պակասութիւն ունեցողները և ի հարկէ մեծաւ մասամբ կանայք։ Կառավարիչն է մի կին։

Չորրորդ լողարան. Տոլեսկի, որը գտնւում է Եղիսաբէթեան սրահի մի կողմում. լողանալու աւազանները յախճապակուց է շինած, որը մարդու վրայ հաճելի տպաւորութիւն է անում։ Ջուրը թոյլ ջուր է՝ և աւելի հասարակ հիւանդութիւնների համար է նշանակւում։

Հինգերորդ. Հին—Սաբանեեւսկի—, գտնւում է Եղիսաբէթիա սրահից էլ հեռու, հետեւապէս քաղաքից դուրս, Տաք սարի գագաթին, Մաշուկի լանջին, մօտիկ է տալիս դէպ ի Մաշուկի հովիտը. այդտեղ անպակաս են հովտից փչող քամիները։ Ունի 14 աւազան և խիստ ծծմբային է ջուրը, օրական տալիս է 40,000 վեդրո։

Վեցերորդ. Նոր—Սաբանեեւսկի, որը շինուած է Կայսերական փողոցի վերջացող կէտում Եղիսաբէթեան սրահից ներքեւ, հոյակապ քարէ սանդուղքների սկսուածքում։ Շէնութիւնը նոր է ու գեղեցիկ, և յարմարցրած ներկայիս բոլոր պահանջներին։ Այս շինութիւնը պարտական է ներկայիս ջրերի ընդհանուր կառավարչին, խիստ մաքուր, հաճելի և չնորհալի կերպով շինուած. որքան դրսից է համեստ, սիրուն, նոյնչափ և ներսից է [illegible] և աչքի սիրելի իր միջանցքներով, լայն՝ սպասելու համար յատկացուած՝ դահլիճներով, եւ առաւել աւազաններով։ Ամբողջ շինութիւնը բաղկացած է երկու բաժանմունքից, մեծ և փոքր։ Մեծը յատկացրուած է [illegible] համար, իսկ փոքրը՝ կանանց. առաջինում կայ 32 աւազան, իսկ երկրորդում 14. իւրաքանչիւրը երկու սենեակից բաղկացած, հագնուելու ու հանուելու համար և ապա լողարան—սենեակ։ Մեծ մասամբ աւազանները յախճապակէ են շինուած սիրուն և գեղեցիկ, իսկ փոքր մասը գեղեցկակերտ քարերից, ամբողջ շինութիւնը ներսից ազնիւ է, իսկ դրսից կոփածոյ կամ սրբատաշ քարից։ Տեղւոյս ջուրը վերցրած է Հին Սաբանէեւսկի մշտառատ աղբիւրից, ամբողջ յատակը շինութեան՝ շինուած է գեղեցիկ [illegible] քառանկիւններից։ Իւրաքանչիւր աւազանի մօտ կայ սրսկող գործիք, տաք սովորական ջրով։ Ամենայն օր յիշեալ լողարանը կարող է ընդունել 1000 մարդ։

Սրանքին Պեատիգորսկի հանքային լողարանները որոնք դէպ իրենց են ձգում զանազան երկրներից, անթիւ հիւանդների և իրենց բարեբեր ազդեցութիւն անում բոլոր դիմողների վրայ։ Օտար երկրներից Ռուսաստանից դուրս, շատ քչեր են գալիս, դրանից մէջ ամենայայտնին Աղուանից էմիրն է որ քանի տարիներից ի վեր գալիս է և միշտ արեգակի հետ և գուցէ աւելի առաջ է լոգանք կատարում և ամէն անգամ Նիկոլայեւսկի լողարանում։ Ի պատիւ Էմիրին, քաղաքին փողոցներից մէկը կոչւում է Էմիրեսկի։ Մենք կարծում ենք որ եթէ այսպիսի հրաշական քայլերով առաջադիմէ և չխնայուեն միլիոններ, ամենայն տարի աւելի բարեզարդուելու, ինչպէս ցայսօր չէ խնայուել անշուշտ կարող կ'լինի գրաւել և հեռու աշխարհներից, օտար պետութիւններից յատկապէս այն պատճառով, որ այս փոքրիկ տարածութեան վրայ խմբուած են այնքան բուժիչ ջրեր, աղբիւրներ և լողարաններ։

Ի բաց առեալ յիշեալ բուժիչ և բնական աղբիւրների, Պեատիգորսկին կարող է պարծենալ և երկու նշանաւոր հաստատութեամբ, որը կարող է ամենայն մի քաղաքում լինել, և կապ չունի տեղիս հանքային ջրերի, կամ կլիմայի հետ, եւ միայն գործադրւում է այստեղ այն պատճառով որովհետեւ ամռան ամիսներում ահագին թիւով ժողովուրդ հաւաքուելով և մի տեսակ կեդրոն լինելով Ռուսիոյ լայնատարած սահմաններին, որ աւելի մօտիկից ապաքինէ և բժշկէ բոլոր հիւանդներին և ցանկացողներին։

Առաջին և ամենաօգտակարին ճառագայթներով բժշկութիւն է կամ ըստ ռուսերական արտայայտութեան լուսաբուժութիւնը, երկրորդը՝ ջրաբուժութիւնը։ Երկրորդն աւելի հին է թէ՛ ընդհանրապէս և թէ յատկապէս Պեատիգորսկու համար, ուստի և սկսեմ նրից։

Ուղիղ չորս տարի առաջ քաղաքիս բանուկ Տեռպլուսկոյի լողարանին կից և նոյն փողոցում շինւում էր [illegible] արագութեամբ մի հոյակապ շինութիւն. Ինչ էր այդ շինութիւնը, հիւանդներիս անյայտ, բայց շինողներին յայտնի։ Եւ կարճ ժամանակուայ ընթացքում կանգնեց մի հսայարկ ըստ ամենայնի մի ճարտարապետական գործ։ [illegible] վաղուց էր քարոզում ջրաբուժութիւնը, բայց նոր միայն սկսեցին գործադրել, և այդ շինութիւնը յատկապէս ջրաբուժութեան յարմարեցրած։ Ներքին կամ առաջին յարկում տեղաւորած լինելով բոլոր պատշաճաւոր մեքենաները, ո՛չ մասնագէտներին անհետաքրքիր, իսկ երկրորդ յարկը, երկու մասերով կանանց և մարդկանց բաժանմունքներով խիստ տպաւորիչ է։ Ընդունարանը ընդարձակ, լուսաւոր, կամարակապ և կճեայ և քարեայ զարդերով ու զարդանկարներով գեղեցկացրած, կահաւորութիւնը չքեղ և սալոնական։ Ընդունարանին կից գտնւում է նշանակեալ բժշկի առանձնասենեակը, որը ընդունելով բոլոր հիւանդներից իրենց բժշկող բժիշկների դեղատոմսերը, ըստ այնմ նոր և յարմարաւոր թղթերի վրայ գրում է ամենաճիշտ գործածութեան համար։

Ընդունարանից մտնելով նոր միջանցք, թողնում ես արտաքին զգեստդ և մտնում մի նոր մեծ դահլիճ, որ տախտակներով կորպատուելով դառնում է տասնից աւելի փոքրիկ սենեակներ, որտեղ մարդիկ հանուելով սպասում են ծառայի կանչելուն. ապա մէկ մէկ ադամական զգեստով մտնելով երկրորդ դահլիճը, տեսնում ես գործիքներ, խողովակներ, աւազաններ։ Այդտեղ են խփւում ամէն տեսակի փչող, խփող կամ չրջող ուշերը՝ ըստ Շառգոյի։ Կամ կան աւազաններ որտեղ մի քանի ծառաներ որոշ ջերմութիւն պարունակող ջուրը ձեռքերի ափերով խփում են ջրում պառկած հիւանդին. այստեղ ի հարկէ ժամանակամիջոցը վայրկեաններով ու րոպէներով է, և ո՛չ լողարանների նման կէս ժամերով կամ ամբողջ ժամերով։ Սոյնպէս և կանանց մասը։

Վերին յարկում յարմարեցրած են տաքութեամբ և չփումով բժշկելու սենեակներ։ Երկու խիստ տաքցրած սենեակներ կան, որոնցից մէկի ջերմութիւնը մինչ 40° է լինում, իսկ միւսինը՝ 30°. ի հարկէ մինչ պէտք է ի նկատի առնել Ռեօմիւրի ջերմաչափը, քանի որ մեզանում միայն այս է գործածւում։ Այն տեղ ընդունւում են օդային վաննաներ, և ամենայն յարմարութիւններ՝ ըստ բժշկական նորագոյն ձեւերին։ Վերին յարկի միւս մասն յատկացրած է չփելու համար հիւանդներին՝ յատուկ բժշկի հսկողութեամբ։ Այդտեղ կան ամէն տեսակ գործիքներ ու յարմարութիւններ հիւանդներին չյոգնեցնելու համար։

Վերջին և նորագոյն հաստատութիւնը, որ միայն երկրորդ տարին է գործում, այդ լուսաբուժարանն է։ Անշուշտ չկայ մի գրագէտ, լրագիր կարդացող, որ կարդացած չլինի Դանիայի մայրաքաղաքի այդ նշանաւոր գիւտի մասին. կարծեմ վեց տարի է այդ գիւտից ի վեր, բայց արդէն աշխարհը մասամբ ճանաչել է հռչակաւոր Ֆինզէնի ճառագայթների երկնային բարեգործութիւնը։ Դուցէ դեռ շատ տեղերութիւններ չեն գործածում, բայց ի շնորհս Ռուսիոյ մայր թագուհւոյ հովանաւորութեան և հրամանի, քանի տարիներից ի վեր գործադրւում է Պետերբուրգում, իսկ այժմ էլ Պեատիգորսկ քաղաքում։ Մայր թագուհին իւր հայրենի Կոպէնհագի գիւտը անմիջապէս պատուաստեց իւր նոր հայրենիքում, որի համար և Ռուսիան պարտական պիտի լինի այդպիսի չուտափոյթ ձեռնարկութեան, իսկ բոլոր հիւանդները և նրանց տէրերը օրհնութեամբ պիտի յիշեն զգայուն թագուհու անունը։ Ֆինզը նախ արեգակի ճառագայթների որոշ գոյների վրայ փորձեր արաւ և տեսաւ որ յայտնի գոյները մարդկութեան տանջող և [illegible] և [illegible] միկրոբները սպանում են, յետոյ նոյնը փոխարինեցին և ելեկտրականութեամբ, այնպէս որ այստեղ միայն ելեկտրական լոյսից են օգտւում և ո՛չ արեգակից։ Երկրորդ տարին, ամէն կողմից հիւանդներ են թափուել և մեծ մասամբ վէրքեր և [illegible] վէրքեր ունեցող, որ ո՛չ մի բժշկութեան չէ ենթարկւում։ Յիշեալ բժշկանոցը գտնւում է Նոր—Սաբանէեւսկի լողարանի շինութեան մի մասում, մի քանի դահլիճներից բաղկացած, որտեղ կան 40ի չափ մեքենաներ, ճրագներ, ելեկտրական գործիքներ և Ռէօնդկէնեան ճառագայթների առանձնարան։ Գլխաւոր բժիշկը՝ Պրն. Բարեսովսկի մի քանի օգնականներով խիստ բարեխիղճ և ազնիւ անձեր են։ Որքա՜ն հետաքրքիր է իւրաքանչիւր մէկի համար տեսնել Ռէօնդկէնեան ճառագայթների փորձերը. մի վայրկեան դիր ձեռքդ գործիքի տախտակի վրայ և ամբողջ ձեռքիդ ոսկորների դիրքը, ձեռը աչքիդ առջեւ կ'երեւայ. կամ տուր դրամիդ հաստատկաշի քսակը և քեզ ցոյց կուտայ դրամների տեսակը և քանակը։ Ես որ ամենից շատ էի հետաքրքրւում, զի յատկապէս դրա համար էի եկել այստեղ, թողած ելեկտրական ապակիների պրիզմաներով կազմած վաննաները, որք աւելի հետաքրքրական և մարդ են, կանգ առի և գիտեցի իմ [illegible] լուպուս հիւանդութիւնը բժշկող փոքրիկ ճրագի մօտ։ Երեք տարի է ո՛չ մի բժիշկ, ո՛չ մի դեղ ոչինչ չէ անում, բայց այս փոքրիկ ճրագը իւր փոքրիկ լոյսով լափում էր երկու այտերը փճացնող երկու վէրքերի միկրոբները. բժշկութիւնն զգալի է. արդէն նոր մորթի նշաններ կան։ Յոյս են տալիս կատարեալ բժշկութեան։ Օրհնեալ և օրհնեալ լինի Ֆինզէնի անունը։

Ն. ԿԱՄՍԱՐԱԿԱՆ

ՎԵՐՋ

ԲԱԽՏԻ ԽԱՂԵՐՈՒՆ ՁԱՀԵՐԸ (101)

ԳՐԱԿԱՆ ՎԷՊ ԻՏԱԼԵԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

ԺԹ

—Ինչո՞ւ կ'նախատէք զիս, հարցուց բժիշկն ամէն բանի հանդուրժելու որոշած ըլլալով։ Նախատինքը պատասխան մը չէ։

—Կ'ըսեմ որ կ'ստէք, և պատճառ մը չունիք ինքզինքնիդ սիրուած կարծելու։

—Ձեր աղջիկն ըսաւ որ կ'սիրէ զիս։

—Սուտ է՛։

—Նամակ գրեց ինծի։

—Սուտ է՛։ Ո՞ւր են նամակները։

—Կ'բերեմ։

—Կեղծ են։ Ամէն բան սուտ է։

—Իրե՛ն հարցուցէք։

—Ձեմ հարցներ։ Աղջիկս չի կրնար մէկը սիրել առանց իր հօր ըսելու։

—Իրե՛ն հարցուցէք։

—Ինծի չխոստովանեցաւ։ Կ'ստէք։

—Իրե՛ն հարցուցէք։

—Արդէն ըսած պիտի ըլլար ինծի։ Աղջիկս հլու և հնազանդ է։ Ամէն բան կ'ըսէ ինծի։

—Ձեմ կարծեր որ ամէն բան ըսէ ձեզ։

—Ես իր հայրն եմ։

—Դուք շատ անգամ մոռցած էք զինք։ Ան ալ երբեմն ձեզ մոռցած է։

—Տօգդոր, հաճեցէք չխնդալ, ըսաւ Մարքիզն իր հեգնական ու պաղ քաղաքավարութեամբ։

—Կ'ախորժեմ, վասնզի իրաւունքս է։ Սուտ չխօսեցայ ես։ Եւ յետոյ, ըսածս շատ պարզ է։ Ես ձեր հիւանդ, խեղճ ու տխուր աղջկան կ'նուիրեմ ինքզինքս իբր ամուսին, պաշտպան, բարեկամ, հոգին ու մարմինը փրկելու համար, զինք սիրելու և իրեն ծառայելու համար, ինչպէս արժանի է։ Կ'հաճի՞ք ձեր աղջիկն ինծի տալ։ Պէտք է որ պատասխանէք ասոր։

—Ձեմ ուզեր տալ ձեզ։

—Ինչո՞ւ։

—Պատճառներս ձեզ ըսելու պարտաւոր չեմ։

—Որովհետեւ այս մերժումը նախատինք մ'է ինծի, իրաւունք ունիմ գիտնալու։ Թերեւս ազնուական չըլլալուս համար է։

—Ո՛չ, ատոր համար չէ։

—Տարիքս յարմար չէ՞ք գտներ։

—Ատոր համար ալ չէ։

—Ձիս չյարգելու մասնաւոր պատճառ մ'ունի՞ք։

—Ո՛չ։

—Ինչո՞ւ ուրեմն ձեր աղջիկը չէք տար ինծի։

—Նորէն կ'ըսեմ որ իմ պատճառներս ձեզ յայտնելու պարտաւոր չեմ։ Սա պատասխանը միայն կրնամ տալ ձեզ.— Ո՛չ։

—Նոյն իսկ եթէ սպառնա՞մ։

—Այո՛, այն ատեն ալ չեմ տար։

—Յոյս չկա՞յ։

—Ո՛չ։

—Երբե՞ք։

—Երբե՛ք, եզրակացուց Մարքիզ Բաւալքանդի։

Լռեցին։ Երկուքն ալ, այլապէս յուզեալ, ընկճուած էին։ —Ուրեմն ձեր աղջկան մահո՞ւը կ'ուզէք, ըսաւ բժիշկը խորհելէ ետքը։

—Մի՛ վախնաք, չի մեռնիր։ Ոյժ մը կայ որ կ'բռնէ զինք։

—Վաղը պիտի մեռնի՛։ Բաւալքանդի մը պիտի մեռնի՛։

—Ես միլիոնատէր պիտի ընեմ զինք։ Բայց ես միայն իրաւունք ունիմ զինք հարստացնելու։

—Ըսի ձեզի թէ կ'սիրեմ։

—Ոչինչ կրնայ հաւասարիլ իմ գորովիս։

—Բայց աղջիկներու ճակատագիրը սէրն է, ամուսնութիւնն է, զաւակներն են։

—Հասարակ կիներու համար այնպէս է, բայց ոչ՝ Պիանքա Մարիա Բաւալքանդիի համար։ Իր պաշտօնը շատ բարձր է։ Այդ պաշտօնը պիտի կատարէ։

—Մարքիզ, պիտի կորանցնէք այս աղջիկը։

—Պիտի փրկեմ և անմահ կեանք մը և փառք մը պիտի ապահովեմ իրեն։

—Մարքիզ, կ'աղաչեմ, ես որ երբեք մարդու աղաչած չեմ, մի՛ ըսէք այդպէս, յամառաբար, առանց Պիանքային հարցնելու։ Նոր և խիստ մեծ վիշտ մը կ'պատճառէք իրեն։ Անոր հետ ապրելու կարելիութիւնը կ'քաւնաք ինծմէ և առանց պատճառի կ'նախատէք պարկեշտ մարդ մը։ Կ'աղաչեմ, խորհեցէք։ Այս վայրկենիս որոշում մի՛ տաք։

—Վաղը կամ ետքը, միեւնոյն բանն է։ Պատասխանս ո՛չ պիտի ըլլայ, միշտ ո՛չ և միայն ո՛չ։ Մարքիզուհի Պիանքա Մարիա Բաւալքանդի ձեր կինը պիտի չըլլայ։

Եւ հեգնեց գիւային կերպով։— Մտածեցէք տակաւին, Մարքիզ։ Եթէ դարձեալ ո՛չ ըսէք, պարտաւոր պիտի ըլլամ առնել քալել առ յաւէտ։ Այսպէս յանկարծ մի՛ խզէք մեզ միացնող կապերը։

—Ազատ էք հեռանալու։ Այլ եւս պիտի չտեսնենք զիրար։ Թերեւս աւելի աղէկ է որ երբեք զիրար չտեսնենք։

—Ճիշդ է։ Պիտի առնեմ քալեմ։

—Գացէք առ յաւէտ։ Երթաք բարով։

—Մեկնելէ առաջ, սակայն, կ'ուզեմ հոս, ձեր ներկայութեան, հարցաքննել ձեր աղջիկը։ Հին ատենները չենք։ Հիմակ աղջկան կամքն ալ հաշուի կ'առնեն։

—Ո՛չ, անոր կամքն հաշուի չառնուիր։

—Կ'սխալիք։ Պիտի հարցաքննեմ զինք։ Պիտի առնեմ քալեմ եթէ «գնա՛» ըսէ ինծի. կանչեցէք, եթէ ուղղամիտ մարդ էք, եթէ ազնուական էք։

Ծերունին, որու ուղղամտութեան կոչում եղած էր, ոտք ելաւ, զանգակը զարկաւ և Ձովաննիին ըսաւ որ աղջիկը բերէ։ Երկու հակառակորդները լուռ ու մունջ կեցան մինչեւ որ Մարիա Պիանքա երեւցաւ։ Ծայրայեղ կերպով ջղային խառնուածքներու դիւրութեամբ, Պիանքա իր բովանդակ հանդարտութիւնը գտած էր։ Բայց ակնարկը, զոր ձգեց իր սիրած երկու անձերուն վրայ, իր բոլոր էութիւնը տակնուվրայ ըրաւ իսկոյն։—Խօսքը ձեզ կ'թողում, ըսաւ բժիշկը, խոնարհութիւն ընելով Մարքիզին առջեւ։

—Պիանքա Մարիա, սկսաւ հայրը ծանր ձայնով մը, Տքդ. Անդոնիօ Ամալֆի կ'ըսէ թէ կ'սիրէ ձեզ։ Գիտէ՞ք։

—Այո՛, հայր իմ։

—Ըսա՞ւ ձեզի։

—Այո՛, հայր իմ։

—Ուզեցի՞ք որ ըսէր ձեզ։

—Այո՛, հայր իմ։

—Ծանր յանցանք մը գործեցիք, Պիանքա Մարիա։

—Ամենքս ալ կ'մոլորինք, մրմռաց աղջիկը քաջութիւն ստանալու համար Ամալֆիի երեսը նայելով։

—Բայց աւելի գէշ բան մը կայ։ Կ'ըսէ որ կ'սիրէք զինք։ Ես իր երեսին ըսի թէ կ'ստէր, թէ չէիք կրնար սիրել զինք։

—Ինչո՞ւ ստախօս անուանեցիք զինք։

—Կարելի է որ ատիկա հարցնէք ինծի, Պիանքա Մարիա, կարելի՞ է որ ամէն ամօթխածութիւն կորանցուցած ըլլաս այս մարդը սիրելով և իրեն ըսելով։

—Իմ մայրս ալ կ'սիրէր ձեզ և կ'ըսէր ձեզի և ամօթխած կին մ'էր։

—Խնդրեմ մի՛ չեղիր, և վկայութիւններ մի՛ բերեր։ Պատասխանէ ինծի՝ քու հօրդ։ Կ'սիրե՞ս այս մարդը։

ՏԻԿԻՆ ՄԱԹԻԼՏ ՍԷՐԱՕ

Թարգմ. ԺԻՐԱՅՐ ՇԻՐԱԿԱՑԻ (Շար.)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՀԱՎԱՔՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՀԱՎԱՔՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆԸ

Պէյրութի նահանգին կուսակալ անուանուեցաւ Խիւտավէնտիկեարի (Պրուսա) նահանգին կուսակալ Խալիլ փաշա, որուն յաջորդեց Պէյրութի նահանգին նախորդ կուսակալ Րէշիտ պէյ։

—Ուլայի Բ. աստիճան տրուեցաւ Երզրումի նահանգին Տէֆթէրտար Ջինի էֆ.ի։ Միւթէմայիզի աստիճան՝ կայսերական Անձնական Գանձուն արմուֆի մթեւրինոյին Վարչութեան Ա. քարտուղար Մուստաֆա էֆ.ի, և Բաբիալի Օսմ. գնապանատան Գ. քարտուղար Ալիֆրէտ Սէրսազ պէյի, որուն Բ. քարտուղարի տիտղոս շնորհուած էր։ Սանիյէի աստիճան՝ Բերայի Նախագահ Ատենի հարցաքննիչ դատաւոր Իհսան պէյի։

—Բ. Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Ռուսիկանական նախարարութեան մթիշկներէն Ալի պէյի, Գ. Օսմանիյէ՝ Պուքրէշի մէջ գրավաճառ—հրատարակիչ Մ. Էմիլ Սօսէկիւի։

ՄԱՀ ԱԼԻՅԷ ՍՈՒԼԹԱՆՈՒՀԻՈՅՆ. — Ալիյէ Սուլթանուհին, որ երկու տարիէ ի վեր կուրծքի հիւանդութենէ (-ժլ—ետ—բէէ) կ'տառապէր, Նաֆըզ փաշայի, Տօքթ. Միւլլէքի և ուրիշ բազմաթիւ ճարտար բժիշկներու դարմաններուն, ինչպէս նաև օդափոխութեան հակառակ, Զաղքչալըթի գիշեր ժամ 6ին բնական մահուամբ մեռաւ։ Ցուղարկաւորութիւնն երէկ կատարուելով, մարմինն ամփոփուեցաւ Ամիւլէ Սուլթանուհւոյն դամբարանին մէջ, Հալըէթի Խալիտի (Էյուպ) մօտ։ Սուլթանուհւոյն մահը մեծ ցաւ պատճառեց Վեհ. Կայսեր։

ԱՆԹԷՊՕԼԻԻ, Միտիլի, Իւնէ—Աստյի և շրջակայ կարօտ բնակիչներուն ի նպաստ, հետեւեալ նոր նուիրատուութիւններն եղած են. — Գաղթականաց յանձնաժողովին նախագահ Րիզա փաշա 540 ղղ., կայսերական Թիկնապահ դիր—ընդապետ Մուստաֆա Հիլմի պէյ 108, Պոլսոյ օդային կաղի ընկ.ը 1000, մի հայթայթիչ Շէվգը էֆ. 60, Տար—իւ—Սաատի Օսմանիյէ գործարանը 500, Գրիգոր էֆ. Գարակէօզեան 1000, Գուլպընաձու Պալը զատէ Հաճի Հիւսէյին էֆ. 200, հինգ Թուրքեր 100 ական ղղ., Բէշէ զատէ Ահմէտ Ճէմիլ և Մէհմէտ Էմին էֆ. 600, երեք Թուրքեր 200 ական, Մանիզադէ Հաճի Հիւսէյին էֆ. 1500, Էքսէրճեան և Ճիզմէճեան Ընկ. 200, Սթամպօլլուեան եղբ. 300, Համամ Էլ—Բեաթիլզադէ Ալի պէյ 1000, սեղանաւոր Ազարեան Պետրոս էֆ. 500, սեղանաւոր Ազարեան Ցովսէփ էֆ. 500 ղղ., գումար 9108 ղղ., նախորդ գումար 113,554 ղղ., ընդհ. գումար 122,662 ղղ.։

ՊՈՒԼՂԱՐ ՀՐՈՍԱԽՈՒՄԲԵՐԸ. — Րումէլիի նահանգներուն մէջ երևան եկած Պուլկար հրոսախումբերը, շնորհիւ Վեհ. Կայսեր, Օսմ. յաղթական զինուորներուն կողմէ մաս առ մաս կ'ոչնչացուին։ Ասոր կարգէն ըլլալով, վերջերս Սէրէզի Բէրին Պալքաններուն մէջ, Օսմ. զինուորներուն և Պուլկար աւազակներուն միջև պատահած ընդհարման մը միջոցին, աւազակները ոչնչացեր են։

—Սեպտ. 1ին Ֆլօրինա գաւառակին մէջ շրջան զօրախումբի մը և աւազակախմբի մը միջև պատահած ընդհարման միջոցին, աւազակներն յաղթուեր են։

—Ֆլօրինայի Գօչգուն գիւղին Պուլկարներն որք աւազակութեան յարած էին, անձնատուր ըլլալով՝ Կայսերական գթութեան ապաւինեցան։

—Պուլկար աւազակապետներէն Շիշմանոֆ Վիզէի մէջ գերի բռնուեցաւ իր ութ համախոհներուն հետ։

—Դըրզ—Քիլիսէի Գուրու—Տէրէ գիւղին մէջ, զէնք գործածելու յանդգնող Պուլկար աւազակները ոչնչացուեցան։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ. — Գերման դեսպան Պարոն Մարշալ, սերբ դեսպան Մ. Սավա Կրուիչ և պուլկար գործակատար Մ. Կէչոֆ երէկ Բ. Դրան երթալով, տեսակցեցան Բարձր. Մեծ—Եպարքոսին հետ։

—Յունաց Պատրիարք Տ. Եօաքիմ Գ. երէկ տեսակցութիւն մ'ունեցաւ Բարձր. Մեծ—Եպարքոսին հետ։

—Գարատաղի արտաքին գործոց նախարար Մ. Վուքօվիչ և գործակատար Մ. Մաղանովիչ երէկ տեսակցեցան Պետական Խորհրդոյ նախագահ Բարձր. Սայիտ փաշայի և Արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Նաում փաշայի հետ։

—Գարատաղի Նիքօլա Իշխանն իր պատկերն ու Տանիլօ պատուանշանին Ա. աստիճանը նուիրած է Մեծ—Եպարքոս Բարձր. Ֆէրիտ փաշայի։ Մ. Վուքօվիչ երէկ Մ. Մաղանովիչի հետ Եպարքոսական պաշտօնարանն երթալով, Ն. Բարձրութեան յանձնեց պատուանշանն ու լուսանկարը։

ԾԱՂԻԿ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹԸ, օրինաց դէմ տպագրուած ըլլալուն համար, երեքշաբթէ սկսեալ անպայման դադարման հրամայուեցաւ։

ՕՍՄ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՄԻԱՑՈՒՄԸ. — Օսմ. Պարտուց Միացման ծրագիրը, զոր հրատարակեցինք երէկ, կ'պարունակէ այնպիսի պայմաններ, որք շատ նպաստաւոր են օսմ. Թօնսօլիտէի Սէրիներուն, բայց մանաւանդ Րումէլիի երկաթուղեաց պարտաթուղթերուն, որովհետեւ, ներկայ Սեպտեմբեր 1/14էն սկսեալ վիճակահանութեան թիւերէն պարգև չահող թիւերուն վճարումը կ'փոխուի։ Փոխանակ հաւասարապէս 58 առ 100 վճարման, այսուհետև պարգև չահողները, այսինքն 400 ֆր. չահողները պիտի ստանան իրենց չահած գումարին 60 %ը, այսինքն 400 ֆր.ի տեղ 240 ֆր.։ Իսկ պարգև չահողները, հարիւրին հարիւր պիտի ստանան իրենց չահած պարգևը, այսինքն ճիշդ ա'յն գումարները, որք նշանակուած են չահող թիւերու ցուցակին մէջ։ 600 հազար ֆր. չահողը 600 հազար ֆր. պիտի ստանայ, 300 հազար ֆր. չահողը 300 հազար ֆր. և այսպէս շարունակաբար։ Ուստի կարելի է ըսել թէ այս կարգադրութիւն աւելի եւս պիտի նպաստէ երկաթուղեաց Պարտաթուղթերուն արժէքն հիմակուընէ աւելի բարձրացնելու։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ նորընտիր կուսակալ Րէշիտ պէյ (նախորդ կուսակալ Պէյրութի) երէկ Կայսերական Պալատ երթալով, իր երախտագիտական զգացումները մատոյց յառ Կայսերական Գահոյից և արժանացաւ մեծարանաց։ Ն. Վսեմութիւնն ապա Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցաւ Մեծ—Եպարքոս Բարձր. Ֆէրիտ փաշայի և Ներքին գործոց նախարար Բարձր. Մէմտուհ փաշայի հետ։

Պէյրութի նոր կուսակալ Խալիլ փաշա այսօր վաղը իր պաշտօնատեղին կ'ուղևորի։

ՄԱՀՄՈՒՏԻԻ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆ Հայտար—փաշայի և Գատըգիւղի գծին համար, երկու համգասաւէտ և ութնթաց շոգենաւ պիտի յանձնարարէ օտար նաւարանի մը։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ նահանգներուն մէջ համախմբուած օսմ. զինուորներուն ձմեռնային պէտքերուն համար, ժողովրդային նուիրատուութիւնք անդուլ անդադար կ'շարունակեն։ Դպրոցական ուսանողներն ալ սկսած են հանգանակութիւններ կատարել։ Նպաստահաւաք յանձնաժողովին ընդունած դրամական նպաստին գումարը ցարդ 12,955 ղղ.ի յանգած է։

—Կայսերական հրամանաւ, յանձնաժողովն սկսաւ մաս առ մաս Րումէլիի զօրամասերուն ղրկել նուիրուած իրեղէնները։ Երէկ իրիկուն 108 հակ Գնդ. Պէքիր պէյի միջոցաւ յանձնուեցան Արևելեան երկաթուղեաց Ընկերութեան։

—Պրուսայի նահանգին մէջ հանգանակուած 7550 զոյգ արխա և նոյնչափ հեսկ երէկ Մուտանիայի շոգենաւով Պոլիս հասան։ Նոյն նահանգին մէջ ցարդ հաւաքուած են 20,800 զոյգ արխա և 14,396 զոյգ հեսկ։

—Սպարապետի Դրան Թէյի հայթայթիչ Եավրուեան և Իսագուլեան վաճառատունը նուիրեց 20 մնտուկ Թէյ։

—Կայսերական Իրատէ մը կ'հրամայէ անմիջապէս 40,000 վերարկու (Ֆ—...) ղրկել Րումէլիի Օսմ. զօրքերուն։ Պատրաստ գտնուած 16,000ն անմիջապէս ղրկուեցան, մնացեալներն ալ արագապէս կ'շինուին։

—Ներսական Թուրքիոյ ընդհ. քննիչին ինդրանօք, Թօսքա գիւղախմբին Միւտիրը պաշտօնանկ եղաւ։

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆԻՆ Տնօրէն Համտի պէյ երէկ յատուկ հրաւէրով ներկայ գտնուեցաւ Պետական Խորհրդոյ օրէնսդիր ճիւղին խորհրդակցութեանց։

ՀՐԴԵՀ Ի ՄԻՏԻԼԼԻ. — Միտիլլիէ կը գրեն թէ Բիլմար գաւառակին Բաբիօլէա կոչուած տեղը անցեալ շաբթու հրդեհ ծագելով, սաստկաշունչ հովէն տարածուեր է, և 7000 բարտի, 3000 տանձենի, 200 ընկուզենի, 2000 եղևնի, 1,000 թզենի, 3000էն աւելի ձիթենի և շատ մը այգիներ հրոյ ճարակ եղեր են։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ շինութեանց պաշտօնարանն Երզրումի կուսակալութեան մէկ հարցման պատասխանելով, ծանոյց թէ ոստիկաններու եւս, ոստիկան զինուորներուն պէս, ճամբաներու շինութեան տուրքէն և տարապարհակ աշխատութենէ զերծ են։

ՍՊԱՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ի հաշիւ, Ռուսիոյ մէջ գնուած Թնդանօթաձիգ ձիերէն 66 հատ երէկ ռուսական Նիքօլա շոգենաւով Պոլիս հասան։

—Էնկիւրիէ 80 և Հալէպէ 24 ձի ճամբայ հանուած են ի Պոլիս։

ԽՈԼԷՐԱ. — Հալէպի և Սուրիոյ նահանգներուն զանազան կողմերը ճարակող քոլերան քանի մ'օրէ ի վեր իր սաստկութիւնը կորսնցուցած է, և դէպքերն սկսած են նուազիլ, շնորհիւ ձեռք առնուած առողջապահական և զգուշական միջոցներուն։ Հալէպի մէջ երկու օրէ ի վեր նոր դէպք չէ պատահած։

ՅՈՒՆԱՐԷՆ Անաթօլի լրագիրը դադարման դատապարտուեցաւ։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ մէջ 62 միլիոն ղրշ. հանգանակուեր է ի նպաստ Հիճազի երկաթուղւոյն։

ԵՓՐԱՏ (Պասրա) գետին նաւարկութեան համար, Կայսերական Անձնական Գանձուն նախարարութիւնը 2 շոգենաւ և 4 խարսխանիչ յանձնարարեց Եւրոպական գործարանի մը։

ՁԵՌՆՀԱՍ ՊԱՇՏՕՆԱՐԱՆԸ ծանոյց ամէն կողմ թէ կենդանիարի և գրիւի տուրքը պարտաւորիչ չէ, այլ ո և է առարկայ կշռել տալու համար դիմում ընողներէն միայն պէտք է գանձել այդ տուրքը։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ. — Բարձրագոյն հրամանաւ, յանձնարարուեցաւ Անատոլու նաւարանին, որպէս զի փութացնէ 4 յածանաւերուն նորոգութիւնը Պոլսոյ և Նիկոմիդիոյ նաւարաններուն մէջ։

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ. — Յունաց Պատրիարք Տ. Եօաքիմ Գ. տեսակցութիւն մը ունեցաւ Կայսերական Պալատան Ա. Թարգմանիչ Ալեքսանդր Գարաթէոտորի փաշայի հետ։

—Յունաց Պատրիարքարանի գործակատարը Կայսերական Պալատ երթալով, Ա. քարտուղար Բարձր. Թահսին փաշայի յանձնեց երախտագիտական ուղերձ մը, յանուն Սինօտին և Խառն Ժողովին։

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ. — Իզմիրի Եղեռնադատ Ատեանը 15 տարի բանտարկութեան դատապարտեց չորս Պուլկարներ, Եամանտի, Խրիստօ, Ֆօթի և Անաստաս, որք Նիֆի Բարսխա գիւղին մէջ գիշերանց Էյուպ աղայի տունը մտնելով, բնակիչները կաշկանդեր և խոշտանգեր և արժէքաւոր իրեղէնները չորթելով փախեր էին։

— Վերաքննիչ Ատենի պատժական ճիւղն երէկ մէյ մէկ տարի բանտարկութեան դատապարտեց երկու Թուրք մեռելաթաղներ, Սալիհ և Նէճաթի անուն, որք Էտիրնէ—Գափուի գերեզմանատան գերեզմաններուն կափարիչները կ'գողնային ու կ'ծախէին։

ՆՈՐԵԱԿ ՈՃԻՐ. — Պէօյիւքտէրէի բնակիչներէն կառապան Մուհարրէմ, նախընթաց գիշեր ցնորուր արբենալէ վերջ, տուն կ'երթայ և կռիւ յարուցանելով՝ դանակով կ'վիրաւորէ կինը, զոքանչն ու աները, վերջինը՝ ծանրապէս։ Ոստիկանութիւնը կը ձերբակալէ այս խուժդուժ ոճրագործը։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷԻ Գալաթիոյ, Բերայի և Պոլսոյ դրասենեակները գոց պիտի մնան յառաջիկայ Դշ., հրէական տօնին առթիւ։

Քրոնիկ Հայ. Եկեղեցւոյ

Ս. ՄԻՒՌՈՆԻ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ, Օգոստ. 24

Արդէն գրել էի որ Ս. Էջմիածնում Սրբալոյս Միւռոնի օրհնութիւնը պիտի կատարուի Սեպտ. 28ին, բայց առաջնորդաց ներկայութեան համգամանքի շնորհիւ վճռուել էր կատարել այսօր, կիրակի, Օգս. 24ին։

Շաբաթ օրը Սրբալոյս Միւռոնի կաթսան դրուած էր աւագ սեղանի բեմի վրայ և կափարիչին վրայ դրուած էր Ս. Էջմիածնի արծաթեայ ոսկեզօծ կաղապարը՝ ճաճանչաւոր խաչով։ Երեկոյեան ժամերգութեան՝ Ս. Կաթողիկոսը միաբանական ուխտիւ իջաւ Մայր տաճարը և ներկայ գտնուեցաւ. իսկ երեկոյեան ժամ 9ին բոլոր միաբանական ուխտը ժողովուեց Մայր տաճարն և հսկում կատարեց խուռն երկսեռ բազմութեան ներկայութեամբ։ Հսկումից յետոյ բոլորը ցրուեցին։ Առաւօտեան ժամերգութիւնը կատարուեց շատ վաղ. ժամ 9ից սկսեց Վաղարշապատի Հայ հասարակութիւնը ժողովուել. հետզհետէ եպիսկոպոսները վեհարան էին գնում։ Ուղիղ ժամ 9ին սկսեց ժամերգութիւնը. պատարագիչն էր Արիստակէս եպս. Սեդրակեանը։ Երբ պատարագն հասաւ «Ողջոյն»ի ժամը, զանգակներն սկսեցին ղօղանջել։ Լուսարարապետ Ղեւոնդ եպս., շապիկ հագած, փորուրարով, մտաւ եկեղեցի և կարգադրութիւն արեց։ Բոլոր վարդապետները դեղին կանաչ վարդերով զարդարուած կերպասեայ շուրջառներ առած, դուրս եկան կանգնեցին վեհարանի աջ և ահեակ կողմերը. կային նաև մի քանի քահանաներ, դարձեալ աջ և ահեակ կանգնած, որոց մէջ էր Բաբիլի տիրահայրկ ծերունի քահանան, որ կարգընկեց էր եղած. եկել էր և Ս. Կաթողիկոսը ներել էր. ափսո՜ս որ անունն և ազգանունը չգիտենք։ Աջ և ահեակ վարդապետների մէջ տեղը կանգնած էին երկու խաչաւորողներ, երկու կերոնակիրներ, երկու խաչակիրներ, և ապա Մամբրէ և Ցուսիկ վարդապետները, արծաթեայ խնկամաններ ձեռքներին, միատեսակ շապիկներ հագած և ուրարով կանգնած էին։ Վեհարանից հետզհետէ դուրս եկան զգեստաւորուած եպիսկոպոսները, առաջից կարմրազգեստ շաթիլներ (ճաքապաս), յետոյ Մեսրոպ վարդապետը որ կրում էր Կաթողիկոսական գաւազանը։ Եպիսկոպոսները կրում էին Ս. Մասունքներ, Աջեր, Ս. Գեղարդ, Լուսաւորչի Աջը, հին Միւռոնը, ծաղկանց հիւթը, բալասանը, Խաչ և Աւետարան։ Եպիսկոպոսների չորքին գլուխը աջ և ահեակ կանգնած էին Սուքիաս Արք. Պարզեանց որ Ս. Լուսաւորչի Աջն էր կրում և Մեսրոպ Արք. Սմբատեան որ Ս. Գեղարդն էր կրում. յետոյ միւս եպիսկոպոսները, աւագութեան կարգով, որք կրում էին Աջերը, Խաչը, Աւետարանը և նշխարները։

Վեհարանից Թափօրը դուրս գալով, եպիսկոպոսներից վերջ, բուրվառակիր վարդապետները խնկարկում էին Ս. Հայրապետի առաջից տարուող քօղին որ չորս ճեմարանական աշակերտներ էին բռնած, նրա ետեւից Ս. Կաթողիկոսն ապիկոկ զգեստաւորուած, ամպհովանի տակ որ բռնած էին դարձեալ չորս ճեմարանականներ՝ միատեսակ շապիկ հագած, իսկ գլխաւորապետ Կորիւն վարդապետը բռնած էր Ն. Ս. Օծութեան փղոսկրները երկու ճեմարանականի հետ որք միատեսակ շապիկ հագած էին, իսկ Կորիւն վարդապետը ապիտակ շապիկ հագած։ Թափօրը յամրաքայլ գնում էր. ալեզարդ Հայրապետը խաչափայտ կրող ոսկի խաչով խաչակնքում էր խուռն բազմութեան. Թափօրը հասնում է եկեղեցի և բոլորը բարձրանում են սեղանը։ Պատարագը ընդհատւում է, սկսում են որոշեալ գրքերը, աղօթքները, մաղթանքները կարդալ, իսկ ծերունի Հայրապետը նստած է աթոռի վրայ և երբեմն երբեմն ինքն է կարդում իրեն յատկացուած աղօթքները, ըստ կանոնի։ Ժողովուրդը ծովացել է, չնայելով՝ որ ոչ ոքի չէ յայտնուած Միւռոնի օրհնութեան համար։

Աղօթքներից, մաղթանքներից յետոյ ծերունի Հայրապետի խոյրը վերցնում են. տեղից կանգնում է, մօտենում է կաթսային, ստանում է Բարթուղիմէոս եպիսկ.ի ձեռից ծաղկանց հիւթը և թափում է Միւռոնի կաթսան, առնում է Յուսիկ եպիսկ.ի ձեռից բալասանը և թափում է կաթսայի մէջ, յետոյ Սարգիս եպիսկոպոսից առնում է հին Միւռոնը և թափում է կաթսան և առաջ խաչափայտ կրող ոսկի խաչը ձգում է կաթսան և խառնում է։ Առնում է Մեսրոպ Արք.ի ձեռից Ս. Գեղարդը, համբուրում արտասուք թափելով և կաթսան խառնում է։ Մօտենում է Սուքիաս Արք.ը, որից Ս. Լուսաւորչի Աջը առնում է ծերունի Հայրապետը, գրկում է, կրծքին համբուրելով, յուզուած, Ս. Լուսաւորչի Աջովը խառնում է, համբուրում է տալիս Սուքիաս Արք.ին։ Որոշեալ մաղթանք և աղօթք կարդալով «Ողջոյն»ը սկսում է, բոլորն համբուրում են և սեղանից իջնում։ Ծերունի Հայրապետը փոխնելով իջնում է. զգեստները հանում են, տեսաք է Ս. Կաթողիկոսը. և բոլորը ուղեկցեցան Վեհարան Ն. Ս. Օծութեան։ Ժողովուրդը Ս. Հայրապետի և հոգևորականութեան հետ դուրս է գալիս և սկսում է մաղթանքներ անել եռանդով։ Ն. Ս. Օծութիւնը շրջապատուած եպիսկոպոսներով և միաբանական ուխտիւ վեհարան է գնում։

Վեհարանում, Տիկին Դէբիա և Օրիորդ Հայկունի ուղերձներ են կարդում Ս. Հայրապետի առաջ և ուղերձները յանձնում Ն. Ս. Օծութեանը։ Ն. Ս. Օծութիւն խոստանում է ամէն հոգ բան կատարել, ինչ որ խնդրում է ժողովուրդը։ Պատարագը վերջանում է, ժողովուրդը մինչև երեկոյ Սրբալոյս Միւռոնի կաթսան համբուրում է, մոմ վառում, գանձանակ ձգում։ Իշխանութեան ներկայացուցիչք կարգ էին պահում։

*** Թեմական առաջնորդներից և փոխանորդներից ոմանք հրաժարական են ներկայացրել Ս. Կաթողիկոսին որ ընդունել է։ Արդէն գրել եմ ձեզ որ Սինոդի անդամները չեն յաճախում։

*** Թիֆլիսի առաջնորդ Ներսէս Արք. Ս. Միւռոնի օրհնութեան չէ եկել հիւանդութեան պատճառաւ։ Օտեսայի մօտ հանքային ջրերում բժշկուել է գնացել։

*** Ս. Կաթողիկոսը Աստրախանի կոնսիստորիայի անդամ քահանաներին պաշտօնէ է հանել, ուղարկելով, կարգադրած անելով. իսկ երեցփոխներն էլ պաշտօնից արձակել է։»

Կ'յիշուի թէ Խառն Ժողովը որոշած էր Պոլիս կանչել Երուսաղէմի վանքին Ելեւմտից Տեսուչ Տ. Ղեւոնդ Վ.ի դէմ գանգատող միաբաններէն երեք հոգի, ինչպէս նաև Տ. Ղեւոնդ Վ.՝ իբր ներկայացուցիչ Տնօրէն Ժողովոյ։ Երուսաղէմէ կը գրուի այժմ թէ Խառն Ժողովոյ այս պաշտօնագիրն ստանալով, Տ. Յարութիւն Պատրիարք կեդր. Վարչութեան որոշումն հաղորդեր է Սանասարեան, Աճէմեան և Դաւիթ Վ. ներուն, որք յօժարութիւն յայտներ են Պոլիս երթալ, պայմանաւ որ Ելեմտից Տեսուչն ալ իրենց ընկերանայ։ Տ. Յարութիւն Պատրիարք Խառն Ժողովոյ որոշումն հաղորդեր է նաև Ելեմտից Տեսուչ Տ. Ղեւոնդ Վ.ի որուն պատասխանն յայտնի չէ տակաւին։

—Ս. Պատրիարքն երէկ իր բնակարանին մէջ զբաղած ըլլալով, չկրցաւ նախագահել Նպատից Յանձնաժողովոյ արքունական նիստին, ուր ներկայ անդամներն օրակարգի վրայ գտնուած խնդրոց մասին խորհրդակցութիւն մը կատարելէ վերջ մեկնեցան։ Ն. Սրբազնութիւնն երէկ կէսօրէ վերջ Պատրիարքարան եկաւ, և զբաղեցաւ ընթացիկ գործերով։

—Կեսարիոյ Առաջնորդ Տ. Տրդատ եպսկ. Պոլսեան եկեղեցական խնդրոյ մը մասին տեղեկագիր մը ղրկած է Պատրիարքարան, որ Խառն Ժողովոյ կողմէ նկատողութեան պիտի առնուի։

—Ս. Պատրիարքն յառաջիկայ կիրակի Մայր եկեղեցւոյ մէջ Ծայրագոյն Վ.ի և գաւազանի իշխանութիւն պիտի տայ Տ. Գնէլ Վ. Գալէմքեարեանի, որ յառաջիկայ շաբթու իր պաշտօնագիրը առնելով, պիտի մեկնի մայրաքաղաքէս։

—Անթէպօլիի, Միտիլլի և Իւնէ աղէտի արկածելոց համար կազմուած Պետական յանձնաժողովը 5000 ղղ.ի տոմսակ ղրկած է Պատրիարքարան պաշտօնէից և այլոց բաշխուելու և դրամը ղրկուելու համար յանձնաժողովին։

—Տնտեսական Խորհուրդն իր վերջին նիստին մէջ քննեց Թալասի Բիչի գիւղի Ս. Ստեփաննոս եկեղեցիին սեփական և աւանդապահ Ցակոբ Գազազ Սարգիսեան անուն անձին քով գտնուած արժեթղթոց և Թէմսօլիտներու մասին յարուցեալ խնդիրը և կարեւորը տնօրինեց անոնց գանձման մասին և որոնց բառ անոնց յայտագրել Կեսարիոյ Առաջնորդին։—Անթէպօլիի և շրջականներուն արկածելոց ի նպաստ կազմուած Պետական յանձնաժողովոյ կողմէ Պատրիարքարան ղրկուած նպաստի տոմսերու բաշխումը կատարեց ըստ յանձնարարութեան Ս. Պատրիարքին, և որոնց բաշխման ցուցակը ներթարկել Ն. Սրբազնութեան հաւանութեանը։—Էյուպի Ս. Աստուածածնայ եկեղեցւոյ մատակարարութեան մասին տեղեկագրի մը առաջարկութիւններն ընդունեց և գործադրութիւնն յանձնեց դրացի Ս. Եղիա եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհրդոյն՝ անոր վերջին հսկողութեան ներթարկելով նոյն եկեղեցւոյ մատակարարութիւնը։—Գատըգիւղի եկեղեցւոյն և ազգ. գերեզմանատան մատակարարութեան հաշուեց, ինչպէս նաև եկեղեցւոյն սեփական կալուածոց ապահովագրութեան մասին «Ինիոն»ի և նոյն Խորհրդոյ միջեւ ծագած անհամաձայնութեան նկատմամբ պէտք եղածը տնօրինեց։—Գալաթիոյ առաջնորդին մէկ գրին վրայ թէ Վիճակին Թեմերէն Տէնէք Մաւէնի եկեղեցին մասամբ և երկու կալուածներ ամբողջովին այրեր են հրդեհի մը առթիւ, որոշեց սպասել այս մասին խոստացուած տեղեկագրին, անոր համաձայն կարեւորը տնօրինելու համար։—Ազգ. տրոց հաւաքիչները կանչեց և յանձնարարեց մղում տալ տրոց գանձման։—Նկատելով որ Սկիւտար Ս. Խաչ եկեղեցւոյ նախորդ Թաղ. Խորհրդոյ պաշտօնավարութեան հաշուեկշիռը տակաւին ղրկուած չէ և այդ պատճառաւ կարելի չէ եղած Թաղեցւոց դիտողութեան ենթարկել, յանձնարարեց Կեդր. համարակալին՝ հաշուետոմարէն քաղել նոյն հաշուեկշիռն և անոր ներքեւ Պատրիարքարանի կողմէ կատարելի ձեւակերպութիւնները լրացնելով, ըստ օրինի ենթարկել Թաղեցւոց դիտողութեան։—Զբաղեցաւ նաև Թօփգաբուի, Նարլը Գաբուի, Պօյաճըքէօյի, Էթ—Մէյտանի, Զմիւռնիոյ և Զնքուչի եկեղեցեաց վերաբերեալ հաշուական, կալուածական և դրամական խնդիրներով։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԹԻՖԹԻՔ.—Վաճառուած 300 հակ Էսկի—Շէհիր 16 ղղ.ի, 44 հակ Եօզղատ $15\frac{3}{8}$ ղղ.ի և 100 հակ զանազան տեսակ 12—$13\frac{1}{4}$ ղղ.ի օխան։

ԹՈՒՋՆԱԿԵՐ.—Ռոտոսդոյէ ժամանեցին 800 պարկ, և ծախուեցան օխան 45 փր.ի, շոգենաւ յանձնելի։ Ժամանում ի Պոլիս 200 պարկ։ Հրապարակն հաստատ։

ԲԱԿԼԱՑ.—Մախողները 29 փր. գին կ'պահանջեն և գնողները 28—$28\frac{1}{2}$ փր. կուտան։ Հրապարակը թուլնալու հակամէտ։

ՎԱՐՍԱԿ.—Գործառնութիւն չեղաւ. հրապարակն հանդարտ. Եւրոպական գիները ալ իջած են։

ԿՏՈՒՍՏ.—Ծախուեցաւ 300 պարկ Պանտըրմա, 44 փր. օխան։ Հրապարակը թոյլ։

ՇՈՒՇՄԱՑ.—Մերսինի տեսակը կ'արժէ 73—74 փր. օխան, շոգենաւ յանձնելի։

ՃՕՆ ՑՈՐԵՆ (Գըդէյիձ).—Երէկ Ռոտոսդոյէ ժամանեցին և ծախուեցան 17 փր.ի, գինն օխային 1 փր. ինկաւ։

ՄԱՐՄԱՐԱՅԻ ԳԱՐԻ.— Գործ չեղաւ, հրապարակը թոյլ է Եւրոպիոյ համար, բայց հաստատ՝ տեղական սպառման համար։

ՈՒՇԱԳԻ ԳԱՐԻ.— 5 վակոն Ագչէհիր ծախուեցան $24\frac{1}{2}$ փր.ի։ Հրապարակը թոյլ, և անկման հակամէտ։

ԱՖԻՈՆ.— Ծախուեցան 2 մնտուկ Պէյպազար 120 ղղ.ի օխան։ Հրապարակն հաստատ։

3/16 Սեպտ. 1903

ՄԱՆԱՑԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Կ. ՊՈԼԻՍ, Սեպտ. 5/18

Բամբակը չարժուեցաւ քանի մը բունծօ վար իջաւ, որ սակայն մանածի գիներուն վրայ ո և է ազդեցութիւն մը չէ ըրած, անոր համար որ մանածի գիներն արդէն բամբակի գնոյն բարձրացման համեմատութեամբ վրայ չէին դրած։

Պոլսոյ հրապարակի մանածի գործառնութիւնք կայուն վիճակի մէջ են, բայց թրթախտարար գին կոտրող ալ չկայ։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔ	Օ. Ո. 100էն կանխիկ	
Վաթէր Նոիգուլէ Ն. 4 Ա.		$23\frac{1}{4}$ ղրշ.
» » » Բ.		$27\frac{1}{4}$ »
» Իզմիր »		29 »
» Սելանիկ »		$31\frac{1}{2}$ »
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔ	Օ. Ո. 100էն 61 օր պայմանաժամ Օ. Ո. 2 % զեղչ կանխիկ	
Վաթէր Ն. 20		50
Էքսթրա » 16—24		$49\frac{1}{2}$—50
» » 12—14		42 —45
ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔ		
Վաթէր Ն. 4—14		30 —33
» » 20		45 —46
Էքսթրա » 12—14		39 —42
» » 16—24		44 —$45\frac{1}{2}$
ԶՈՒԻՑԵՐԻԱԿԱՆ ԿԱՐՄԻՐ		
Կարմիր Վաթէր Ն. 20		65—66
ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԿԱՐՄԻՐ		
Կարմիր Վաթէր Ն. 20		63—64

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ ԲԱՄԲԱԿԻ

ՄԱՆՉԷՍԹԸՐ, Սեպտ. 5/18

Սբօթ $6\frac{1}{2}$ բէնս

Այրի Տիկին Էլպիս Գ. Պերպերեան, Վսեմ. Տէր և Տիկին Ֆերիտ էֆ., Տէր և Տիկին Արտաշէս էֆ. Թափալեան, Զարեհ էֆ. Պերպերեան, Պօղոս էֆ. Պերպերեան, Այրի Տիկին Էֆտիկ Սիմօնեան, Օր. Սիմօնեան, ինչպէս նաև Համամճեան, Արապեան, Պերպերեան, Պօյաճեան և Թոփալեան ընտանիքները, ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն զդառնաղէտ մահ յանձին

ԳՐԻԳՈՐ ԷՖ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆԻ

որ հանգաւ ի Տէր, յետ կարճատև հիւանդութեան, ի խոր սուգ համակելով իր ամուսնալից կողակիցը, զաւակները, փեսաները, եղբայրը, քոյրը, զոքանչը և համայն ազգականներն ու բարեկամները։

Ցուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարուի վաղը, Շաբաթ, ժամ 4ին (Ը. Թ.) Բերայի Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցին, ուր արդէն փոխադրուած է հանգուցելոյն մարմինը, և անտի պիտի ամփոփուի Շիշլիի Ազգային գերեզմանատունը։

Բերա, 5 Սեպտ. 1903

Ծան.—Կ'խնդրուի ծաղկեպսակ չղրկել։
Ա.Ղ.Դ.—Մահազդ չընդունողներէն կը խնդրուի զայս իբր այն նկատել։

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐԵՐ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ՎԻԵՆՆԱ, Սեպտ. 17. — Ֆրանց—Եօզէֆ Թագաւոր—կայսրն այսօր օրակարգ մ'ուղղեց Բանակին, դրուատելով զայն, և իր երախտագիտութիւնն յայտնելով վերջին ռազմափորձերուն մասնակցող զանազան զօրաբանակներուն, ընդ որս և մանաւ երկրապահ (Լանտվէր) զօրաց ընդհ. գոհացուցիչ վիճակին և ցոյց տուած կարողութեանց համար։ Օրակարգը կ'շարունակէ սա բառերով. «Ո'րքան աւելի հիմնաւոր է նպաստաւոր կարծիքս՝ Բանակիս բոլոր մասերուն զինուորական արժանիքին, իր պարտուց անձնուէր կատարման և միահաղոյն գործակցութեան վրայ, ա'յնքան աւելի պարտիմ և կ'ուզեմ անվհատ պահել արդի և փորձեալ հիմնարկութիւնները։ Առանց ինկատ առնելու այն գերագոյն պաշտօնը զոր Բանակը պիտի կատարէ Միապետութեան երկու մասերուն փրկութեան համար, ոմանց յայտնած ձգտումներն ըստ որում անոր ամբողջական կազմութիւնը խախտելու բնութիւն ունին, թո'ղ Բանակս գիտնայ թէ երբե'ք պիտի չհրաժարիմ այն իրաւունքներէն ու իրաւասութիւններէն որք ինձ երաշխաւորուած են, ին'ձ, իբրև հասարակաց Բանակին գերագոյն Պետին, և ինչպէս Բանակս մի է, ո և է թշնամւոյ դէմ ամբողջ Միապետութեան պաշտպանութեան համար հզօրագոյն զօրութիւնը պէտք է մնայ։ Հաւատարիմ իր երդման, բոլոր Բանակս պիտի շարունակէ քալել իր պարտականութիւնը լրջօրէն կատարելու ճամբուն մէջ, ըմբռնելով միութեան ու ներդաշնակութեան ա'յն ոգին որ ամէն ազգային հանգամանք կը յարգէ, և կարծեաց ամէն անհամաձայնութիւն կ'հարթէ, իւրաքանչիւր ազգայնութեան մասնաւոր յատկութիւններն ի վեր հանելով ընդհանուրին բարօրութեան համար»։

ՆԱՍԻՕՆԱԼԻ ԵՒ ՖՈՒՌՆԻԿԻ

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒՄ ԱՆԳԼԻՈՅ ՄԷՋ

ԼՈՆՏՈՆ, Սեպտ. 17. — Գաղթային նախարար Մր. Չէմպրլէն և Ելմտական նախարար Մր. Ռիչի յայտարարեցին թէ իրենք իրենց պաշտօնը վարչապետ Մր. Պալֆուրի տրամադրութեան ներքեւ կ'դնեն, որպէս զի ան կատարեալ ազատութիւն ունենայ կարգադրելու համար ա'յն վէճը, որ Դահլիճին անդամները կ'պառակտէ Մր. Չէմպրլէնի առաջարկած գանձային բարենորոգումներուն առթիւ։

—Հնդկաստանի նախարար Լորտ Ճորճ Համիլթըն հրաժարական տուաւ։ Ընդհ. կարծիքը սա է թէ նախարարական մասնակի փոփոխութիւն մը տեղի պիտի ունենայ և Ելմտական նախարար Մր. Ռիչի միայն պիտի փոխուի։

ՀՌՈՄ.— Հռոմի նոր զինուորներուն ի զէն կոչուելուն առթիւ, իշխանութիւնք հանդարտութիւն կ'պատուիրեն Սեպտ. 20ի հանդէսներուն համար։

ՊՈՒՔՐԷՇ.—Արտաքին գործոց նախարար Մ. Պրաթիանօ ի մօտոյ Վիեննա պիտի երթայ, արդի առեւտրական դաշնագիրը տարի մը ևս երկարաձգել տալու համար։

ՊԵՐԼԻՆ, Սեպտ. 17.—Գերմանիոյ վարչապետ կոմս Պիւլով Պերլինէն ճամբայ ելաւ Վիեննա երթալու համար, ուր պիտի դիմաւորէ Վիլհէլմ կայսրը։

ՓԱՐԻԶ.—Զրոյց կ'պտըտի թէ ֆրանսական արշաւախումբ մը պիտի ղրկուի Աֆրիկէ։

—Արտաքին գործոց նախարար Մ. Տէլքասէ բացարձակապէս կ'հերքէ թէ Ֆրանսա գիտումներ ունեցած ըլլայ Մարոքի մասին։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

ՓԱԿՈՒՄ		
Օսմ. Թոնս. Սէրի Դ.	Օ. Ո.	33 24
Ամէնէն բարձր գին	»	33 32
Ամէնէն վար գին	»	33 $13\frac{1}{2}$
Րումէլիի երկաթուղի	ֆր.	121 50
Ամէնէն բարձր գին	»	122 25
Ամէնէն վար գին	»	120 $62\frac{1}{2}$
Թրամվայ	»	104 —
Ամէնէն բարձր գին	»	104 —
ԲԱՑՈՒՄ	Սեպտ. 5/18	
Օսմ. Թոնս. Սէրի Դ.	Օ. Ո.	33 22
» » » »	ժամ 6ին	33 19
Րումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	121 $12\frac{1}{2}$
» »	ժամ 6ին	120 75
Թրամվայ	ֆր.	107 —
Թրամուէյ բաժնեթ.	ղրշ.	595 —
» պարտաթ.	ֆր.	484 —
Տէրքոսի ջուրի Ընկ.	»	254 —
Բարութ Կ. Պոլսոյ	»	503 $\frac{1}{2}$
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ.	Լ. Օ.	4 35
ՍԹԻԼԱՆՑ		
Թոնսոլիտէ մէկ օրուան	Օ. Ո.	2 30
» ութ օրուան	»	5 80
Րումէլիի Երկթ. »	ֆր.	3 —
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
20 ֆրանքնոց	ղրշ.	87 15
Անգլիական ոսկի	»	110 —
Բոլ Էմբէրիալ	»	90 —
Մէճիտիէ արծաթ	»	108 —
Բեշլիք	»	51 06
Նոր Մէթալիք	»	103 $\frac{1}{2}$
Րուպլ Թղթադրամ	»	8 63

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ԼՈՆՏՈՆ, Սեպտ. 17		
Օսմ. Թոնս. Սէրի Բ.	Ա. Ո.	57 —
» » » Դ. բաց.	»	30 63
» » » Դ. գոց.	»	30 63
» » » Գ.	»	34 12
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	13 12
Եգիպտական միացեալ	»	104 75
Այտընի Երկաթուղի	»	15 —
Անգլ. Թոնսոլիտէ	»	89 —
Փոխառութիւն Գասապա	»	87 50
» Հէլլէնական 1881	»	41 50
» » 1884	»	41 50
Մոնօբոլ »	»	43 —
Պուլկր. Փոխառ. 1888	»	88 —
» » նոր 1892	»	87 50
Փոխան. Բարիզի վրայ	»	25 40
Թրամվայ	»	4 09
Դրամագեղչ		4 —
ՓԱՐԻԶ, Սեպտ. 17		
Օսմ. Թոնս. Սէրի Դ. բաց.	Ա. Ո.	31 90
» » » Դ. գոց.	»	31 90
» » » Գ.	»	35 50
Րումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	125 50
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	577 —
Օսմ. Մաքս. Նոր Փոխառ. 4%	»	457 —
Ֆրանս. Ռանթ 3%	»	96 60
Քրէտի Լիօնէ	»	1129 —
Պանք տը Բարի	»	1108 —
Սպանիական արտաքին	»	91 70
Իտալական Ռանթ	»	103 10
Թրամվայ	»	105 50
Ջէք Լոնտոնի վրայ	»	25 200
Դրամագեղչ Ֆրանս. Պանքայի		3 —
ՊԵՐԼԻՆ, Սեպտ. 17		
Անատոլուի Երկ. պարտաթ.	մարք	102 10
» » բաժնեթ. 60%	»	94 90
Րումէլիի Երկաթուղի	»	128 —
Օսմ. Թոնս. Սէրի Դ.	»	30 70
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 180
Դրամագեղչ		4 —
Ջկնարանի փոխառութիւն 1903		96 80
ՎԻԵՆՆԱ, Սեպտ. 17		
Փոխան. Բարիզի վրայ	քուրօն	95 —
» Լոնտոնի վրայ	»	239 30
Րումէլիի Երկաթուղի	»	117 —
Օսմ. Ռէժի	»	353 —
Դրամագեղչ		3 $\frac{1}{4}$

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ. — Օսմ. Հանրային Պարտուց Վարչական Խորհուրդը կ'ծանուցանէ արժեթղթերու տէրերուն, թէ իբր հետևանք 28/10 Սեպտ. 1903ի թիւ 40 կտրօնին մասին հրատարակուած ազդին թէ $\frac{1}{8}$ % յաւելուածական գումար մը պիտի վճարուի իրենց, երբ ներկայացնեն այս մասին իրենց յանձնուած աւանդագիր սէրթիֆիքաները։ Անոնք որոց կտրօնները դեռ չեն վճարուած, $\frac{5}{8}$ % վճարում պիտի ընդունին, յիշեալ թիւ 40 կտրօնը ներկայացուցած ատենին. 6—1

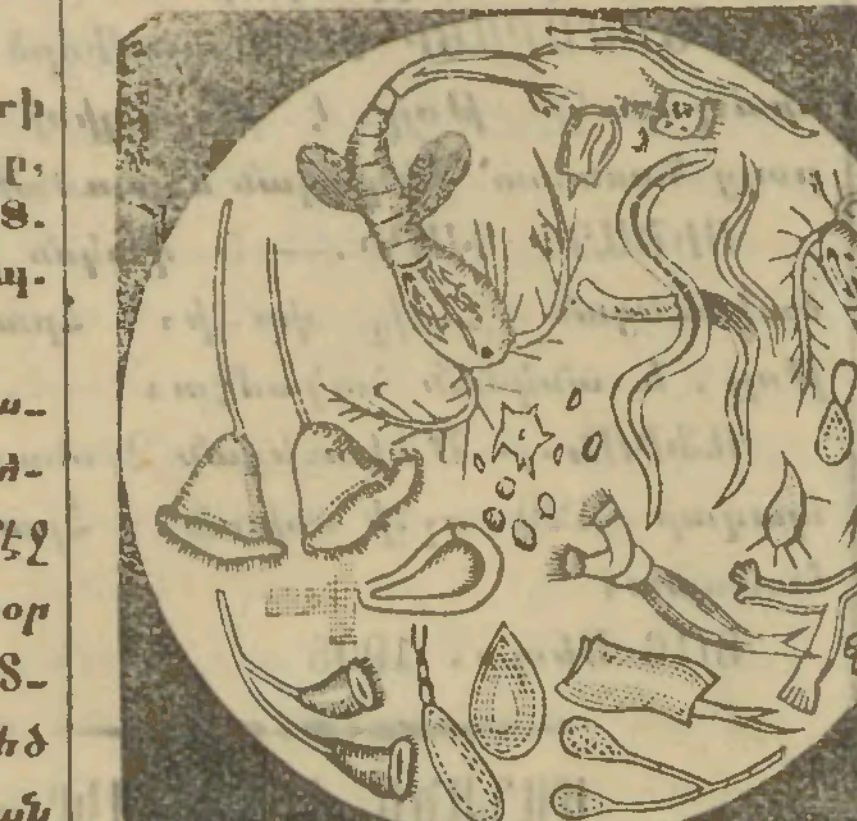
Կ. Պոլիս, 4/17 Սեպտ. 1903

ԿԱԹԻԼ ՄԸ ՋՈՒՐ

ՄԱՆՐԱԴԻՏՈՎ ԴԻՏՈՒԱԾ

Ի տեսքեւ կը ներկայացնուի բոլորախառնուրդ մը բոլոր հեղուկ մասին մէկ կաթիլ, մանրադիտակ. ներքեւ ծր վերջ ցուցուած: ԿՈՒՏՐՈՆ ԿԻՒԶՕՆ կ'ապահովէ այս ժխորանքներէն ջուրի կամ բոլոր մէջ:

30 տարի կայ որ Բարիզի առաջնակարգ դեղագործներէն Պ. ԿԻՒԶՕ, յաջողեցաւ խայծղանը (գաթրան) ջուրի մէջ հալեցնել։ Այս գիւտին շնորհիւ այսօր ամէն դեղագործի քով կը գտնուի ԿՈՒՏՐՈՆ ՏԸ ԿԻՒԶՕ անուն հեղուկ մը որ մեծ քանակութեամբ խտացած խայծղան (գաթրան) կը պարունակէ եւ դիւրութիւն կուտայ պէտք եղած ատեն վայրկենապէս

պատրաստելու խայծղանի ջուր մը յըստակ ու ազդեցիկ։ Այս հեղուկը պատրաստելու համար բաւական է մէկ կամ երկու գդալ ԿՈՒՏՐՈՆ ԿԻՒԶՕ լեցնել գաւաթ մը ջուրի եւ կամ ուրիշ գործածական ըմպելիի մը մէջ։ ԿՈՒՏՐՈՆ ՏԸ ԿԻՒԶՕՆ կանոնաւորաբար ու տեւական կերպով ԱՄԷՆ ՃԱՇԷ առաջ կամ ճաշի ժամանակ խմել բաւական է կարճ ժամանակի մէջ բուժելու համար յամառ ՀԱՐԲՈՒԽՆ ու ՀԻՆՑԱԾ ԻՋՈՒՄՆԵՐԸ։ Շատ անգամ բաւական առաջացած թոքախտն ալ կը բժշկուի, որովհետեւ խայծղանը թոքին մանրէներուն կազմալուծումը կը դադրեցնէ ոչնչացնելով կազմալուծող վնասակար միքրոպները, որոնք թոքը ծակ ծակ կ'ընեն։ Ամէն մարդ գիտէ այս ճշմարտութիւնը։

Եթէ ճշմարիտ ԿՈՒՏՐՈՆ ԿԻՒԶՕԻ տեղ այս կամ այն դեղը առնել առաջարկեն ձեզ, իբր անոր չափ ազդեցիկ, զգուշացէք. շահամոլութեան համար կ'ընեն դեղագործք այսպիսի առաջարկներ։ Եթէ կուզէք վերջնականապէս բուժել ձեր հազը, հարբուխը, անհոգութեան պատճառաւ հինցած պռնչիթը, կուրծքի իջուածքը եւ կոկորդի բորբոքումը եւ մինչեւ իսկ դժուարաշնչութիւնն ու բաւական առաջացած թոքախտը, անպատճառ ԿԻՒԶՕԻ ԽԱՅԾՂԱՆ պահանջեցէք դեղարաններէն։ Այս դեղ Նորվէկիոյ եղեւնիի խայծղանէն կը պատրաստուի, զոր խայծղանը լուծելի ընելու գիւտի հեղինակը Պ. ԿԻՒԶՕ կը պատրաստէ։

Այս պատճառով իր նման դեղերու ամենաազդեցիկն ու անվրէպ բժշկողն է։ Չը խաբուելու համար ուշադրութիւն ըրէք շիշերուն վրայի պիտակին որ պէտք է պարունակէ ԿԻՒԶՕ բառը Գաղ. մեծ գիրերով տպուած, ասոր տակը Պ. ԿԻՒԶՕԻ ստորագրութիւնը կարմիր, կանանչ եւ մանիշակագոյն միլանով շեղակի գրուած նոյնպէս հետեւեալ հասցէն Maison Frere 19, rue Jacob, Paris։

Այս դեղին բժշկութիւնը օրական 20 փարայի կուգայ որ անպատճառ կը բըժշկէ հիւանդը։

Դիտ. Անոնք որ խայծղանի ջուրէն չեն սիրեր, անոր տեղ ամէն ճաշի ժամանակ 2-3 հատ ԿԻՒԶՕԻ ԳԱՓՍԻՒԼ կրնան կլլել, ինչ որ Նորվէկիոյ եղեւիններու խայծղանէն պատրաստուած ըլլալով անոր բուժիչ ազդեցութիւնն ունի եւ կատարելապէս կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, որովհետեւ խայծղանը խիստ օգտակար է ստամոքսին, եւ միեւնոյն կազմուածքը ուրիշ վտանգներու դէմ կը պաշտպանէ։ ԿԻՒԶՕԻ ճշմարիտ գափսիւլները ճերմակ են, ամէն մէկուն վրայ ԿԻՒԶՕԻ ստորագրութիւնը կայ սեւ գրով։ Թէ ԿԻՒԶՕԻ խայծղանը եւ թէ գափսիւլը ամէն դեղարաններու եւ մթերանոցներու մէջ կը ծախուին։ (1)

ՀԸՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹԸ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 16,378,771
ՀԱՍՈՅԹ 1902 ՏԱՐՒՈՅ 3,628,617

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 6,227,900
ՀԱՍՈՅԹ 1902 ՏԱՐՒՈՅ 1,447,400

Ընկերութիւնս իրենց Կ. Պոլսոյ ընդհանուր Գործակալութեան միջոցաւ կ'ընդունին ամէն կարգի ապահովագրութիւններ ընդդէմ հրդեհի, ինչպէս եւ կեանքի վրայ, իրենց յատուկ առաւելութիւններով։ Ընկերութիւնք մինչեւ ցարդ վճարած են 39,500,000 Անգլ. Ոսկին աւելի.

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«ՄԱՐԻԹԱՅՄ»

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 140,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ծովային եւ ցամաքային փոխադրութիւնները։ Դիմել Մէհմէտ Ալի փաշա խան, թիւ 21 և 22։ Ընդհանուր Գործակալ Կ. Պոլսոյ ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈՒՔԵԱՆ։

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ.—Ռումէլի երկաթուղեաց պարտաթուղթերուն 1903 Ապրիլ 1ի և Յունիս 1ի վճարահանութիւններէն պարգեւ շահողներուն տրուած «Սէրթիֆիքա»ի տէրերուն կ'ծանուցուի թէ այդ «Սէրթիֆիքա»ները—որոց համաձայն իրենց վճարուած գումարին վրայ յաւելուածական գումար մ'ալ ստանալու իրաւունք պիտի ունենային—չեղեալ կ'նկատուին, որովհետեւ Օսմ. կառավարութեան և Համբային Պարտուց Վարչական Խորհրդոյ միջեւ իրաւարարութեամբ որոշուած տոկոսի սակին բարձրացումը զօրութիւն չունի 1903 Մարտ 1/14էն սկսեալ։

1 Սեպտ. 1903 Կ. Պոլիս 15—6

* *

ԱԶԴ.—1903 Օգոստ. 1ին քաշուած Ռումէլի Երկաթուղիի պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կ'ծանուցուի թէ իրենց շահած պարգեւներն և ամորտիսմանները 58% հաշուով պիտի վճարուին 1903 Սեպտ. 1ին (Ն. Տ)։ Այս անգամ իրենց չպիտի տրուի այն վկայագիրը որով իրաւունք կ'ունենային պատահական յաւելուածական գումարի մը, և անցեալ Ապրիլ 1ի և Յունիս 1ի վճարահանութիւններէն շահող պարտաթուղթերուն համար տրուած վկայագիրները չեղեալ պիտի նկատուին, որովհետեւ Օսմ. Կայս. կառավարութեան եւ Համբ. Պարտուց Վարչական Խորհուրդին միջեւ իրաւարարութեամբ որոշուած տոկոսի սակին բարձրացումը զօրութիւն չունի Մարտ 1էն սկսեալ։

Կ. Պոլիս, 11 Օգոստ. 1903 10—9

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի Շահանէտէն չէրայիթը մուզարէրէ տաիրէսինտէ պիր սէնէլիք օլարագ միւզայէտէ օլունաճագ լաղմ միւնագասասը վագ օլունտուղընտան թալիպ օլանլարըն թէէմինաթ աքչէսինի վէ խաթինաթէ Օտասընտան մուգատտագ քէֆալէթնամէի մուսթասհիպէն հէր կիւն սաաթ 7 տէն 10 ա գատար Խազինէի Խասսաի Շահանէտէ Սարայը Հիւմայուն Միւլքիէսինէ միւրաճաաթ վէ Թէզգիրը Մէսարիֆաթ Գօմիսիօնընտա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

2 Իլուլ 319 3—2

ՀԱՄԻՏԻՅԷ ՖԷՍ ՖԱԲՐԻԳԱՍԸ ՄԱՄՈՒԼԱԹԸ

ՄԹԱՆՊՕԼ ՊԱՀՃԷ ԳԱԲՈՒ ԹՐԱՄՎԱՅ ՃԷՏՏԷՍԻ ՆՈՒՄԷՐՕ 21

Համիտիյէ Ֆէս ֆապրիգամըզըն կիւնպէկիւն տահա կիւզէլ ֆէսլէր չըգարմագտա հէր տարիֆ հալքը օլտուղը րաղպէթլու միւշթէրիլէրիմիզ թարաֆընտան թագտիր վէ անլէրին թէշվիգի իլէ սաթըշըմըզըն պիրէ պէշ նիսպէթինտէ արթմագտա օլտուղու մա' էլ մէմնունիյէթ կէօրիւլմէքտէտիր. Ֆապրիգամըզ մամուլաթը օլան ֆէսլէր գայէթ զարիֆ վէ տայանըգլը օլուպ կիւնէշտէն սոլմազ լէքէ գապուլ իթմէզ եաղմուրտան բոյանմամըշընտա քէնտի հալինտէ գուրումասը իլէ շէքլինի ղայպ իթմէյուպ հէյէթը ասլիյէսի իլէ գալըր. Ֆէսլէրիմիզին էն ուճուզ ճինսի 4 1/2 ղրուշ օլուպ պու ֆէսլէրտէն ալան զէվաթ 4—5 այ հիչ գալըպա վուրտուրմագ իգթիզա իթմէքսիզին գուլլանապիլուրլէր. Թագըմի տէր քի 6, 7 1/2, 9 վէ 14 1/2 ղրուշլըգ ֆէսլէրիմիզ տահա զիյատէ տայանըգլը վէ չոգ զարիֆ տիր. պազը միւշթէրիլէր էճնէպի ֆէսլէրինի պիզիմ ֆէսլէրիմիզ շէքլինէ սոգարագ սաթտըղըմըզ ֆիյաթլարտան իքի գաթ ֆիյաթա քէզա պիր թագըմը տախի պիզիմ 4 ղրուշլըգ ֆէսլէրիմիզի սաթըն ալարագ վէ իչէրուսինի թէպտիլ իտէրէք ֆահիշ ֆիյաթ իլէ ֆիրուխթ իթմէքտէտիրլէր. պու հալի մէն իթմէք վէ միւշթէրիմիզի սագընտըրմագ իչուն ֆէսլէրիմիզին իչէրուսինէ ֆի 1 Աղըսթոս սէնէ 319 տան իթիպարէն ֆապրիգամըզըն մարգասը գօնուլմըշտըր քի պու մարգանըն հարըբը ֆէսլէրին իչէրուսինտէ պուլունան մէշինին վէ տիկէր հարըբը իսէ գումաշըն իւզէրինէ գավի վէ չըգարըլմասը միւմքին օլմայաճագ սուրէթտէ հաքքէտիլմիշ օլուպ ֆապրիգամըզըն մարգասը օլմայան ֆէսլէր սահթէ օլտուղընտան միւշթէրիլէրիմիզէ պու մարգայա տըգգաթ պույուրմալարը թավսիյէ օլունուր. Ֆապրիգամըզըն պաշլըճա ֆիրուխթ մահալի Տէրսաատէթտէ Պաղճէ Գաբուսընտա թրամվայ ճատտէսինտէ 21 նումէրօլը վէ Շահզատէ Պաշընտա 20 նումէրօլը տիւքքանտըր. Տէրսաատէթ վէ Թաշրալարտա մամուլաթըմըզը սաթմագ արզուսընտա պուլունանլար ֆապրիգանըն թիճարէթխանէսի իճրա խանէն Գաթըրճըօղլու Խանընտա 52 վէ 54 նումէրօլը մաղազալարտա թիճարէթի միւթէէհհիտլէրի Նազարէթ վէ Միհրան Մուրատեան էֆէնտիլէրէ միւրաճաաթ իթմէլիտիրլէր քի հէր կէօնա սուհուլէթ կէօստէրիլէճէքտիր. կէլէն մէքթուպլարա անիտէ ճէվապ վէրիլուպ ֆապրիգանըն չէրայիթը ֆիրուխթիյէսի հավի գաթալօղը տախի մէճճանէն իրսալ օլունուր. Ասըլ վէ սաիրէ թէվաթըն պաշլանմասընտան տօլայը ֆի 1 Աղըսթոս սէնէ 319 տան իթիպարէն ֆէսլէրիմիզին հէր ճինսինտէ 20 չէր փարայ զամ օլունմըշտըր։ Շիշլիտէքի ֆապրիգամըզտա տախի բէրաքէնտէ սաթըլըր։ 16—12

ՋՂԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ԱՄԵՆԷՆ ԱԶԴԵՑԻԿ ԴԱՐՄԱՆԸ

Ամէն մարդ գիտէ որ ջղային հիւանդութիւնները կը ծնին գլխաւորաբար ժամանակի ու մտքի չարաչար աշխատութենէ, յոգնութենէ, հիւծումէ և ամէն կարգի զեղծումներէ։ Ջղայինհիւանդութիւնները բուժելու համար մինչեւ ցարդ հնարուած դեղերն անբաւական եղած են իրենցմէ սպասուած արդիւնքն արտայայտելու, անոր համար որ վերոյիշեալ դեղերը ջիղերուն բնական ոյժը չէ կրցած մատակարարել։ Բարիզի առաջնակարգ բրոֆէսէօրներէն Պ. ԲՐԻՒՆԻԼ, վերջին տարիներս հնարած է դեղ մը ՆԷՕՐՕԷՋԻՆ ԲՐԻՒՆԻԼ անուամբ, որ ոչ միայն սպառած ջիղերը կը զօրացնէ, այլ բնական ոյժէն զատ նոր ոյժ կուտայ անոնց, որովհետեւ ինչ նիւթերէ որ կազմուած են ջիղերը, ճիշտ մի և նոյն նիւթերով բաղադրուած է այս ՆԷՕՐՕՋԻՆ ԲՐԻՒՆԻԼԸ։ Երիտասարդական կորով ստանալու եւ ջիղերուն ինչ ատեն զօրացած ըլլալը հասկնալու համար, կը բաւէ փորձ մը ընել այս դեղէն։

Կէս գլխու ցաւը, ջղային հազը, երեսի ջիղերուն ցաւը, անքնութիւնը, ջղային տկարութիւնը, դիւրագրգռութիւնը, սրտի բաբախումը, ոյժասպառութիւնն եւ ուրիշ այս կարգի հիւանդութիւնները հիմնապէս կը բժշկուին ՆԷՕՐՕՋԻՆ ԲՐԻՒՆԻԼով, որ կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու դեղարաններուն ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։ 52—42

ՊԱՅՄԱՆՔ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի

ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԱԺՆԵԳԻՆ	3 Մեճ.
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ »	3 »
ԵՌԱՄՍԵԱՅ »	2 1/2 »
ՋԵՌՔԷ ԳՆՈՂՆԵՐՈՒՆ	30 Փր.
ԴԱՄՍԱԿԱՆ ԲԱԺՆԵԳ." Բոսդով	1 Ձգր.
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ ՏԱՐԵԿԱՆ	36 Ֆր.
» ՎԵՑԱՄ. 18 ԵՌԱՄ. 9 Ֆր.	
ԱՐՏԱՍԱՀ. "ՏԱՐԵ." հատ հատով 40 ՖՐ.	
ԱՆԳԼ ԼԻՐԱ 119 ղրշ. — 20 ՖՐ.ՆՈՑ 94 1/2 ղրշ. — ՔՐԻՄԵՑ 55 ղրշ.	

Նոյն պայմանք՝ Կ. Պոլսոյ եւ Գաւառի համար ԱՆԽՏԻՐ ։ ՄՈՒՏՔ ԿԱՆԽԻԿ

Նամակի տողը կ'ընդունուի՝ 20 հատ 1 ղրշ.նոց։ Բաժնեգին տուլը 20 ղրշ է հաշուով, և ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԱԾ ՆԱՄԱԿՈՎ։

Հասցէի փոփոխման համար անհրաժեշտ է ղրկել հին հասցէն, նամակի կցուած։

Բաժնեգինը ճշդել պէտք է ամէն ծանուցման հետ։ Իսկ ծրարէն առանձին ծախսը և առիթը տարբեր աչքէ կերպով են։

Պոլսոյ և գաւառի ծանուցումները ծանուցման գինին հետ ուղարկելու են։

Գիւղի թերթի մասին ծանուցման համար կ'ընդունուին թերթին ղրկել գրութեամբ։

Բաժանորդ գրուելու և ղրկելու ծախսերը։ Բաժանորդութեան գինը առաջուց կը վճարուի։

Ապառիկ յանձնառութիւններ ՉԵՆ ԴՐՈՒԱԳՐՈՒԻՐ։ Ձեռագիրները չեն դարձուիր։

Հին թիւերը ուղղակի չեն ծախուիր։

ԸՆԹԱՑՔ ՆԱԽԱԿՐԹՈՒԹԵԱՆ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ԳՐ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ

1. Բնական, Քաղ. և Տեղագրական Աշխարհագրութիւն, Տարրական Դասընթացքներու համար։ Գին 100 փր.։

2. Բնական, Քաղ. և Ուսումնական Աշխարհագրութիւն, Միջին Դասընթացքներու համար. Ե. տպգր.։ Գին 4 ղրշ.։

Կեդրոնատեղի Պէրպէրեան Տպարան, Պապը Ալի ճատտէսի, թիւ 38։ Մեծաքանակ գնողներու զեղչ։

WESTERN ASSURANCE COMPANY

ՈՒԷՍԴԸՐՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ԴՕՐՈՆԴՕ ԵՒ Ի ԼՕՆՏՕՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1851 ԻՆ

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ԵԱՏՈՒԿ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎԸ

Գանձարանը դրամ եւ ապրանք հաւաքել Անգլ. Ոսկի 1,250,000

Հիմնուելէն ի վեր հատուցած վնասները Անգլ. Ոսկի 6,000,000

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ Ի ԼՕՆՏՕՆ

ԱՊԷՐՏԻՆԻ ԿՈՄՍ G. C. M. G. (Նախագահ)

ՍԸՐ ՃՕՆ ՔԷՆՆԷՈՒԷՅ Bart. M. P.

ՄՐ. ՃԷՅՄՍ ՍԹԻՎԸՆՍԸՆ, (Կառավարիչ և Ընկ. Լոնտոն)

Ուէսդըրն Ընկերութիւնը՝

1° Հրդեհի դէմ ամէն կարգի գործեր կ'ապահովագրէ ամենադիւրին պայմաններով.

2° Վնասները անմիջապէս կը հատուցանէ առանց ձգձգման.

3° Իր վճարման կարողութեան ապահովութեան համար ընկերութեան հիմնադրամն ալ Լոնտոնի մէջ կը գտնուի։

Ընկերութեան գրասենեակն է Գալաթա Սէնթրալ Խան։

Ներկայացուցիչ Թուրքիոյ ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Պոլիս, Սուլթան Համամ, Բասամ Քաթըրճը օղլու

Ց. Գ. Գաւառներուն մէջ գործակալներ կ'որոնուին։

ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ՋԵՐՄԱՄԻՋՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՍՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ԲՈՒԺԷ

ՍԱՆԹԱԼ ՔԼԷՆ

Մէկ կամ երկու օրուան մէջ օրական 8—12 հատ կլլելով։

ԲՈԼԻՒԼ ՄՈՒՍԷԹ — ԿԸ ԲՈՒԺԷ ՋՂԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ, ԿԷՍ ԳԼԽՈՒ ՑԱՒԸ, ՍԻՐՏԸ

ՀԱԶԸ, ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ԻՋՈՒԱԾՔԸ, ԱՆՔՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԲՈՒԺԷ ՍԻՐՕ Տ'ՕՊԷՐԺԻԷ

Կը ծախուի Բարիզ Քլէն եւ Քոմփ. վաճառատունէն եւ Կ. Պոլսոյ ու գաւառներու դեղարաններու եւ դեղավաճառանոցներու մէջ։

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՓՈՂՈՑԻ ԵՐԳՉՈՒՀԻՆ

Բ. ՄԱՍ. —ՄԱՅՐ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԾԴ

Բօլ արդարեւ ուրախ էր, բայց իր ուրախութեան կ'խառնուէր պզտիկ տաղտուկ մը։ Յուսացած էր պահ մը առանձին գտնուիլ և ալբոմին մէջ դնել Ժէրմէնի լուսանկարը։—Իբր որդի ընդունիմ ձեզ, ըսաւ Ժաննը տը Պրէօլ ժպտելով։

—Ասկէ զատ ինծմէ կախում չունի, Տիկին, պատասխանեց Բօլ։

—Որմէ՞ կախում ունի։

—Օր. Ժէրմէնէն։

Ժաննի սիրտն ուրախութեամբ լեցուեցաւ։ Այս պատասխանն արդարեւ հաւաստ էր Ժէրմէնի ձեռքը խնդրելու, և մայրն ուրախ էր իր աղջկան երջանկութեան վրայ խորհելով։—Ժէրմէնէ՞ն կախում ունի ըսիք, հարցուց։

—Այո՛, Տիկին։

—Լա՛ւ, հարցուցէք իրեն։ Բայց նախ, աւելցուց Տիկին տը Պրէօլ ալբոմն առնելով սեղանին վրայէն և բանալով, հաճեցէք դարձնել ինծի աղջկանս լուսանկարը զոր առեր էք հոսկէ։

Բօլ շփոթեցաւ, բայց Ժաննի ժպիտը տեսնելով ապահովուեցաւ։—Ճիշդ գուշակեր էք, չէ՞, ըսաւ Տիկին տը Պրէօլ։

—Այո՛, Տիկին, թոթովեց Բօլ։ Համարձակեցայ առնել և կ'խնդրեմ որ ներողամիտ գտնուիք։

—Յուսաւթի դի՞ր կատարել տալու համար առիք։

—Խոնարհաբար կ'խոստովանիմ որ այնպէս է։

—Եւ խաղացի՞ք։

—Այո՛, Տիկին։

—Դէթ ձեր յոյսը պսակե՞ց։ Շահեցա՞ք։

—Այո՛, Տիկին։

—Շա՞տ։

—Այնչափ որ Օր. Ժէրմէնի կրնամ ըսել.—Մեր ընտանիքին բարեկեցութեան իմ բաժինս կ'բերեմ։ Ընդունեցէք եթէ կը սիրէք զիս։

—Ժէրմէն կ'սիրէ ձեզ և դուք ալ գիտէք, պոռաց Ժաննը։

—Կ'փափաքէի որ իրմէ լսելու անհուն երջանկութիւնն ունենայի։ Թոյլ տուէք ուրեմն որ գլուխ գլխի տեսակցութիւն մ'ունենամ իրեն հետ։

—Ամէն բանէ առաջ, լուսանկարը դարձուցէք ինծի։

Լուսանկարին գործը մէջտեղ ելնելուն վրայ քիչ մը ամօթապարտ և յանցանքը գործած պահուն բռնուած դպրոցականի մը պէս կարմրելով, Դիւրակոմսը թղթապանակէն հանեց լուսանկարն և տուաւ Ժաննի որ իսկոյն ալբոմին մէջ դրաւ։—Երբ բուն օրինակն ունենաք, այն ատեն կ'առնէք այդ լուսանկարը, որուն օրինակը տէրը կ'ըլլաք անշուշտ։ Ժէրմէն իր սենեակին հետ պարտէզն է։ Դուք կը փափաքիք առանձին խօսիլ անոր հետ։ Կ'արտօնեմ ձեզ։ Երթամ հոս ղրկեմ։

Ժաննը դուրս ելաւ։ Բօլ, հեշտալից խռովութեան մը ենթակայ, աղջկան գալուն սպասեց։ Ժէրմէն, մօրն հրահանգին վրայ և Լէայի թեւին կռթնելով եկաւ Դիւրակոմսին քով որ դիմաւորեց զայն, բազմոցի մը վրայ նստեցուց և ինք ալ դիմացը նստաւ։ Ժէրմէն, շատ յուզուած ըլլալով, ամօթխած և դողդոջուն էր։ Բօլ անոր ձեռքը բռնեց ու սեղմեց և աղջկան բովանդակ մարմինը ցնցուեցաւ այս քաղցր սեղմումին տակ։ Երիտասարդը սիրայիր կ'նայէր այս կուսական դէմքին որ գրաւած էր զինք։—Մայրս ըսաւ որ կ'փափաքիք ինծ հետ խօսիլ, Մուսիւ տը Վիլիէ, թոթովեց Ժէրմէն իր գեղեցիկ աչքերը վերցնելով Դիւրակոմսին վրայ։

—Այո՛, պատասխանեց Բօլ ինք ալ խորապէս յուզուած։ Կեանքիս բովանդակ երջանկութիւնը կախում պիտի ունենայ այս վայրկենական տեսակցութենէն զոր խնդրեցի։

—Ձեր երջանկութի՞ւնը, կրկնեց Ժէրմէն, իր խօսակցին ձայնէն մագնիսացած։

—Այո՛, իմ երջանկութիւնս և անշուշտ ձերն ալ, եթէ նախզգացումներս չեն խաբեր զիս, և եթէ յոյսերս ընդունայն չեն։

—Ո՞րչափ կ'դողայ ձեր ձայնը, ըսաւ Ժէրմէն։

—Վախնալի կ'վախնամ . . .

—Ինչ բանէ։

—Կ'վախնամ որ ձեր պատասխանը չոչնչացնէ յոյսերս և երազէս չարթնցնէ զիս։

—Ինչ պիտի խնդրէք ինծմէ ուրեմն։

—Ըսի, իմ երջանկութիւնս։

—Ինծմէ՞ կախում ունի։

—Կ'յիշէ՞ք, Ժէրմէն, այն օրն ուր Մօնսոյի զբօսատանին մէջ ձեր մօրը քով նստած, վար ձգեցիք գիրք մը զոր փութացի վերցնել և ձեզ տալ։

—Ա՛հ, կ'յիշեմ, մրմռաց աղջիկը, աչքերը գոցելով, որպէսզի հակազդէ իր զգացած բուռն յուզման։

—Լաւ ուրեմն։ Այն օրէն ի վեր, շարունակեց Բօլ, ձեր անուշ և հրեշտակային դէմքն հեռացած չէ իմ աչքերէս։ Սրտիս մէջ զգացի մինչեւ այն օր ինծ անծանօթ զգացման մը ծնիլը։ Կ'սիրեմ ձեզ, Ժէրմէն։

—Կ'սիրէ՞ք զիս . . ., թոթովեց Ժէրմէն խղդուկ ձայնով մը։

—Բոլոր հոգիովս և բոլոր ոյժովս։ Բոլոր մտածումս ձեր վրայ կեդրոնացած է։ Ամենաջերմ փափաքս և կեանքիս միակ նպատակն է կինս ընել զձեզ։ Բայց ասոր համար պէտք է սիրէք զիս։ Կ'սիրէ՞ք։

Ժէրմէն քիչ մնաց պիտի նուաղէր։ Գլուխը դրաւ Բօլի ուսին վրայ, և զառանցանքի մը պէս, սա երկու բառերն ելան շրթներէն.—Կ'սիրեմ ձեզ։

Մ. տը Վիլիէ տենդոտ թափով մը կուրծքին վրայ սեղմեց Ժէրմէնն և անոր ճակատն համբուրեց։ Այս սուրբ, այս նշանածի համբոյրին տակ Ժէրմէն պիտի նուաղէր։ Պահ մը անշարժ մնաց Բօլի թեւերուն մէջ։ Աղջիկն երկինք փոխադրուած կ'զգար ինքզինք։ Մ. տը Վիլիէ ըսաւ.—Ժէրմէն, երթանք գտնենք ձեր մայրը։

Աղջիկն ելաւ յուշիկ.—Կրթնեցէք այս թեւիս որ ձեր օգնականը պիտի ըլլայ այսուհետեւ, շարունակեց Բօլ։

—Այո՛, կրկնեց Ժէրմէն, երթանք գտնենք մայրս։

Եւ երկուքն ալ դէպ ի սալօնին դուռը գացին։ Ժաննի և Լէա դարատափին վրայ անձկութեամբ կ'սպասէին Բօլ տը Վիլիէի խնդրած տեսակցութեան վախճանին։ Անոնց դուարթագին գալը տեսնելով, մայր և սնոտու փոխանակեցին ակնարկ մը ուր կ'կարդացուէր իրենց անհուն ուրախութիւնն և զանոնք գիմաւորելու գացին։ Ժէրմէն մօրը թեւերուն մէջ նետուեցաւ։

—Մա՛յր, մա՛յր, երջանիկ եմ, պոռաց, շատ երջանիկ։ Կ'սիրէ զիս և կ'ուզէ որ կինն ըլլամ։

—Սիրելի Տիկին, ըսաւ Դիւրակոմսը, 48 ժամէն պիտի գամ և Օր. Ժէրմէնի ձեռքը պիտի խնդրեմ, ըսած էի։ Այս խնդիրը կ'ուղղեմ ձեզ հիմակ որ վստահ եմ սիրուելուս։

—Պատասխանս կանխաւ գիտէք, ըսաւ Տիկին տը Պրէօլ։ Ուրախ և հպարտ եմ զձեզ իմ զաւակս կոչելով։

—Խնդրեմ, այսօրուընէ այս անունը տուէք ինծի։ Կուտա՞ք։

—Այո՛, զաւակս։

Մինչ այս խօսքերը կ'փոխանակուէին, Լէա իր կուրծքին վրայ կ'սեղմէր Ժէրմէնը զոր սնուցած էր և զոր կ'պաշտէր։

* *

Այն վայրկենէն ուր երկու երիտասարդներն իրենց սէրը խոստովանած էին իրարու, Բօլ տը Վիլիէ իր օրերը կ'անցընէր Արմաւենիներու ամարանոցին մէջ։ Ուշ ատեն միայն կ'դառնար Վիքթօրիա պանդոկը, պառկելու համար, և առտուն կանուխ կուգար Ժէրմէնի քով և անոր հետ ապագայի անուշ ծրագիրներ կ'յօրինէր։ Ժաննի կ'փափաքէր անմիջապէս Բարիզ դառնալ և ամուսնութիւնը կատարել տալ, բայց Լէա, իր մտերիմ խորհրդականը, չէր ուզեր այս գոհացումը տալ իրեն։—Գործն հրապարակել զգուշանանք, կ'ըսէր։ Բու և աղջկանդ անունին շուրջն աղմուկ չուզեր մինչեւ այն օրն ուր օրինապէս ճանչցուիս իբր միակ ժառանգուհին Ֆօնտէյն եղբօրդ։

—Բայց ատիկա կրնայ տակաւին երկար տեւել, կ'պատասխանէր Ժաննի։ Լրագիրները, զոր ամէն օր կ'կարդանք, ո՛և է լուր չեն բերեր մեզ։

—Բայց կարդացինք որ դատական վարիչ մը կարգուած է Տանիէլ Ֆօնտէյնի հարստութեան համար։ Պէտք է սպասել որ այդ վարիչը գործերը կարգադրէ և կոչուած ընէ անծանօթ ժառանգորդները։ Եթէ ասիկա ուշանայ, այն ատեն կ'պահանջես, ըսելով որ Բարիզէ հեռու ըլլալով և լրագիր չկարդալով, քու ազգականիդ մահն ուշ իմացած ես։

—Եթէ կտակ մ'ըրած ըլլա՞յ։

—Եթէ ատանկ բան մ'ըրած ըլլար, կ'խօսուէր։ Ես ալ քեզի չափ կ'փափաքիմ շուտով Բարիզ դառնալ զաւակս փնտռելու համար, բայց խոհեմութիւնն և բանականութիւնն համբերութիւն կ'պատուիրեն ինծի։ Դուն ալ ինծի պէս ըրէ։

Եւ Ժանն կ'սպասէր։ Դիւրակոմսն ալ կ'փափաքէր իր ամուսնութիւնը փութացնել։ Ամէն յապաղում դժնդակ կ'երեւար իր սիրատարփ անհամբերութեան։ Օր մը հարցուց Տիկին տը Պրէօլի.—Ինչո՞ւ հոս չամուսնանանք։

Ժանն խուսափողական պատասխան տուաւ, չուզելով ո՛և է որոշում տալ առանց Լէայի խորհուրդ հարցնելու։ Սնոտուին պատասխանը ժխտական եղաւ։ Այն ատեն Ժէրմէն, իր մօր և սնոտուին խորհրդով, ըսաւ նշանածին.—Քանի մ'օր ես անցընենք հոս, բարեկամս։ Բարիզի մէջ պէտք է որ ամուսնանանք։ Եւ յետոյ երջանիկ չէ՞ք քանի որ միասին ենք։

Այո՛, Բօլ երջանիկ էր ապրելով ընտանեկան այս խաղաղ ու քաղցր կեանքը զոր կ'վարէր Արմաւենիներու ամարանոցին մտերմութեան մէջ ուր կ'անցընէր իր օրերը։ Ուստի, իր անհամբերութիւնը զսպեց և այլ եւս չպնդեց ամուսնութիւնը փութացնելու համար։

(Շար.)

Թարգմ. Ժ. ՇԻՐԱԿԱՑԻ